

EBA/GL/2021/12

11. marraskuuta 2021

Ohjeet

yhteisestä arviointimenettelystä
luottolaitosta koskevan toimiluvan
myöntämiseksi direktiivin 2013/36/EU
8 artiklan 5 kohdan mukaisesti

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä tai siitä, miten unionin lainsäädäntöä olisi sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Ilmoittamisvaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 08.04.2022, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei ole tehty tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla olevalla lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen compliance@eba.europa.eu. Viitteeksi merkitään "EBA/GL/2021/12". Ilmoituksia saavat lähettää ainoastaan henkilöt, joilla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden noudattamisesta edustamiensa toimivaltaisten viranomaisten puolesta. Myös ohjeiden noudattamisen osalta tehtävistä muutoksista on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Aihe, soveltamisala ja määritelmät

Aihe

5. Näissä ohjeissa määritellään yhteinen arviointimenettely toimilupien myöntämiseksi direktiivin 2013/36/EU (jäljempänä 'vakavaraisuusdirektiivi') mukaisesti Euroopan pankkiviranomaiselle kyseisen direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2019/878, 8 artiklan 5 kohdan nojalla siirretyn toimeksiannon mukaan.

Soveltamisala

6. Näitä ohjeita sovelletaan kaikkiin tapauksiin, joissa toimivaltaisten viranomaisten on direktiivin 2013/36/EU, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, mukaisesti arvioitava toimiluvan myöntäminen luottolaitoksille, jotka määritellään asetuksen (EU) N:o 575/2013² (jäljempänä 'vakavaraisuusasetus') 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a ja b alakohdassa.

Kohderyhmä

7. Nämä ohjeet osoitetaan asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.

Määritelmät

8. Ellei toisin todeta, vakavaraisuusasetuksessa, vakavaraisuusdirektiivissä, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa 2019/2033/EU³ ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annetussa direktiivissä (EU) 2019/2034⁴ käytetyillä ja määritellyillä käsitteillä on sama merkitys näissä ohjeissa.
9. Lisäksi näissä ohjeissa käytetään seuraavia määritelmiä:

**Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen
torjuntaa valvova viranomainen**

Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan
2 kohdan iii alakohdassa määritelty
toimivaltainen viranomainen
Yhteinen arviointimenettely

CAM

² Sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetulla asetuksella 2019/2033/EU.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2034, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta.

3. Täytäntöönpano

Soveltamisen alkamispäivä

10. Nämä ohjeet ovat voimassa alkaen 08.04.2022.

4. Yleiset periaatteet

4.1 Yhteinen arviointimenettely

11. Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että ne soveltavat näissä ohjeissa esitettyä yhteistä arviointimenettelyä myöntäessään vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa määriteltyä luottolaitosta koskevaa toimilupaa.
12. Yhteisessä arviointimenettelyssä esitetään perusteet ja menetelmät, joiden mukaan toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava direktiivin 2013/36/EU 10–14 artiklassa esitetyt luottolaitosta koskevan toimiluvan myöntämistä koskevat yhteiset vaatimukset.
13. Näissä ohjeissa viittaukset riskiin sisältävät myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin. Toimivaltaisten viranomaisten olisi siksi toimilupaa myöntäessään arvioitava kokonaisvaltaisesti rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyviä näkökohtia. Toimivaltaisten viranomaisten olisi sitä varten tehtävä yhteistyötä asiaankuuluvan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovan viranomaisen ja tarvittaessa muiden asiaankuuluvien julkisten elinten kanssa direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 5 kohdan mukaisesti⁵.
14. Jotta voidaan varmistaa, että toimiluvan myöntämistä koskeva arviointi perustuu luotettaviin tietoihin, toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava hakemuksen mukana *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* mukaisesti toimitetut tiedot ja asiakirjat todenperäisyyttä, selkeyttä, paikkansapitävyyttä, ajantasaisuutta ja täydellisyyttä koskevien vaatimusten perusteella siten, että voidaan varmistaa laitoksen järkevä ja vakaa hoito. *Toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat myös pyytää hakijaa antamaan lisätietoja tai lisäselvityksiä.
15. Yhteinen arviointimenettely on teknologiasta riippumaton ja innovaatiomyönteinen, ja siten sen soveltamisalaan kuuluvat kaikki toimilupaa hakevat luottolaitokset liiketoimintamallista riippumatta. Niiden liiketoimintamallit ja/tai toimitusmekanismit voivat olla perinteisiä tai innovatiivisia. Menettelyssä ei myöskään esitetä vaatimuksia tiettyjen teknologioiden käytöstä tai tiettyjen rakenteiden käyttöönotosta. Se ei siis ole esteenä uusien teknologioiden ja innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämiselle ja laajentamiselle. Toimivaltaisten viranomaisten ei tulisi myöskään suosia tai estää tietyn teknologian käyttöönottoa, eikä niiden pitäisi suosia tai estää tiettyä liiketoimintamallia tai palvelua hakemuksen arvioinnissa. Tästä riippumatta on varmistettava, että liiketoimintamalli tai toimitusmekanismi ei aiheuta estettä toimivaltaisen viranomaisen suorittamalle tehokkaalle valvonnalle.

⁵ Erityisesti EPV:n ohjeet yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta vakavaraisuusvalvojien, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovien viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskusten välillä direktiivin 2013/36/EU mukaisesti. Kuulemisasiakirja EBA/CP/2021/21, laadittu 27. toukokuuta 2021, on saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/eba-consults-new-guidelines-cooperation-and-information-exchange-area-anti-money-laundering-and>

16. Jotta koko EU:ssa voidaan taata tasapuoliset toimintaedellytykset, toimivaltaisten viranomaisten tekemän arvioinnin on oltava pelkästään tekninen, sen on perustuttava vakavaraisuussäätelyyn ja oltava yhdenmukainen direktiivin 2013/36/EU 11 artiklan kanssa.

4.1.1 Suhteellisuus

17. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä toimiluvan myöntämisen arviointi näissä ohjeissa määritellyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Näin voidaan varmistaa, että arviointi on johdonmukainen toimilupaa hakevan luottolaitoksen yksilöllisen riskiprofiilin ja liiketoimintamallin kanssa ja sääntelyvaatimusten tavoitteet saavutetaan tehokkaasti.
18. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tässä ottaa huomioon seuraavat perusteet:
- a) toimilupaa hakevan luottolaitoksen ja tarvittaessa sen varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien tytäryritysten taseen odotettu koko
 - b) toimilupaa hakevan luottolaitoksen odotettu maantieteellinen läsnäolo ja sen toiminnan laajuus kullakin lainkäyttöalueella
 - c) toimilupaa hakevan luottolaitoksen oikeudellinen muoto, myös se, kuuluuko luottolaitos konserniin
 - d) tieto siitä, onko laitos listautunut
 - e) toimilupaa hakevan luottolaitoksen suorittamien suunniteltujen toimien ja palvelujen laji (ks. myös esim. direktiivin 2013/36/EU liite 1 ja direktiivin 2014/65/EU liite 1)
 - f) liiketoimintamalli (myös sen innovatiivisuus, omaperäisyys tai monimuotoisuus) ja strategia sekä täytäntöönpanosta ja suorittamisesta johtuva odotettu riskitaso, kohteena olevien liiketoimien luonne ja monimuotoisuus
 - g) luottolaitoksen organisaatiorakenne
 - h) toimilupaa hakevan luottolaitoksen suunniteltu riskistrategia, riskinottohalu ja riskiprofiili
 - i) toimilupaa hakevan luottolaitoksen omistus- ja rahoitusrakenne
 - j) asiakastyypit (esim. yksityishenkilöt, yritykset, institutionaaliset tahot, pienyritykset, julkisyhteisöt) ja suunniteltujen tuotteiden tai sopimusten monimuotoisuus
 - k) suunnitellut ulkoistetut toiminnot ja jakelukanavat
 - l) olemassa olevat ja/tai suunnitellut tietojärjestelmät sekä toimintojen jatkuvuuden varajärjestelmät ja ulkoistamistoimet tällä osa-alueella
 - m) tieto siitä, kuuluuko toimilupaa hakeva luottolaitos konserniin, johon sovelletaan toimivaltaisen viranomaisen suorittamaa konsolidoitua valvontaa

- n) tieto siitä, toimittaako toimilupaa hakeva luottolaitos hakemuksen ainoastaan tiettyjä toimia varten, vai hakeeko olemassa oleva luottolaitos laajennusta toimiluvan soveltamisalalle, jos toimilupa on myönnetty yksinomaisesti tiettyjen toimien harjoittamiseen
 - o) johdonmukaisuus *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* mukaisesti vaadittujen tietojen tyyppin ja laajuuden kanssa.
19. Jos kyse on 18 kohdan m) alakohdassa tarkoitetusta tilanteesta, *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 10 artiklan 1 kohdan mukaan arvioinnin perusteellisuudessa olisi otettava huomioon suora tietämys, joka toimivaltaisella viranomaisella on sen saatavilla olevien tietojen perusteella toimilupaa hakevan luottolaitoksen tai konsernin liiketoimintamallista, riskiprofiilista ja nykyisistä vakavaraisuuteen, varainhoitoon, liiketoimintaan ja toimintaan liittyvistä edellytyksistä.
20. Jos kyse on 18 kohdan n) alakohdassa tarkoitetusta tilanteesta ja edellyttäen, että esitetty laajennus ei muuta olennaisesti luottolaitoksen luonnetta ja riskiprofiilia, toimivaltaisten viranomaisten tekemän arvioinnin soveltamisala ja kohde olisi rajoitettava uusien lisätoimien vaikutukseen yleiseen liiketoimintamalliin ja valmiuksiin noudattaa vakavaraisuusvaatimuksia, erityisesti luottolaitoksen järkevään ja vakaaseen hoitoon (muun muassa erityisesti uusien liiketoiminta-alueiden kannattavuuteen ja liiketoimintasuunnitelman yleiseen kestävyYTEEN, ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuuteen sen johto- tai valvontatehtävään, sisäisen valvonnan kehukseen ja tietoteknisiin järjestelmiin). Siinä olisi myös otettava huomioon toimivaltaisen viranomaisen suora tietämys toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamallista, riskiprofiilista ja nykyisistä vakavaraisuuteen, varainhoitoon, liiketoimintaan ja toimintaan liittyvistä edellytyksistä.
21. Toimilupaa hakevaa luottolaitosta ei voida koskaan vapauttaa minkään toimiluvan myöntämistä koskevien pakollisten vaatimusten täyttämistä sillä perusteella, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat suhteellisuusperiaatetta.

4.2 Toimiluvan ja toiminnan jatkuvuutta koskevaan valvontaan liittyvän arvioinnin välinen johdonmukaisuus ja jatkuvuus

22. Yhteisen arviointimenettelyn mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava luottolaitoksen toimilupahakemus johdonmukaisesti vakavaraisuusvaatimusten ja toiminnan jatkuvuuteen sovellettavien valvontaan liittyvien arviointimenettelyjen mukaisesti. Niiden tulisi välttää arviointikäytäntöjä, joilla edistetään ristiriitaisia toimintamalleja luottolaitoksen elinkaaren eri vaiheissa.
23. Sääntelyn päällekkäisyyden ja epäjohdonmukaisuuden välttämiseksi näitä ohjeita olisi siksi luettava Euroopan pankkiviranomaisen perustamisasetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen säädösten säännösten sekä kyseisten säädösten nojalla annettujen yhteisen

arviointimenettelyn kannalta merkityksellisten asiaankuuluvien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten, teknisten sääntely- ja täytäntöönpanostandardien, ohjeiden ja suositusten perusteella ja viitattava niihin aina, kun se on asianmukaista ja otollista.

24. Toimivaltaisten viranomaisten arvioinnissa olisi keskityttävä varmistamaan, että luottolaitoksen hoito on vakaata ja järkevää ensimmäisestä markkinoillepääsypäivästä lähtien.
25. Tämän tavoitteen saavuttamisen varmistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi myöntää toimilupa vain, kun ne ovat vakuuttuneita siitä, että kaikki toimilupavaatimukset täytetään. Tästä poiketen toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon tekniset ja operatiiviset mukautukset, joita luottolaitokseen voidaan soveltaa sen perustamisvaiheessa. Jotta näiden olosuhteiden asianmukainen huomioon ottaminen voidaan varmistaa, toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa ennakkoehtoja ja/tai myöhempiä velvoitteita tai rajoituksia taikka selkeyttää tiettyjä valvonta-alueita koskevia odotuksiaan jäljempänä olevan 26–29 kohdan mukaisesti.
26. Toimivaltaiset viranomaiset voivat oman harkintansa mukaan määrätä toimilupaa hakevalle luottolaitokselle ennakkoehtoja ja/tai myöhempiä velvoitteita, kun toimilupa myönnetään. Tällaisten ennakkoehtojen ja/tai myöhempien velvoitteiden määrääminen edellyttää toimivaltaisten viranomaisten myönteistä arviointia siitä, että kaikki toimiluvan myöntämistä koskevat ehdot täytetään olennaisilta osin, sekä sitä, että ne hyväksyvät toimiluvan myöntämisen. Selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten olisi kuvattava kyseiset ennakkoehdot ja/tai myöhemmät velvoitteet selkeästi ja moitteettomasti niitä soveltaessaan.
27. Yhdenmukaisesti 26 kohdan kanssa toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa vain toimilupavaatimusten muodollisiin ja muihin kuin olennaisiin näkökohtiin liittyviä ennakkoehtoja, jotka toimilupaa hakeva luottolaitos voi käytännössä täyttää sen jälkeen, kun toimivaltainen viranomainen on antanut myönteisen arvion kaikkien toimilupavaatimusten täyttämistä olennaisilta osin. Toimilupavaatimusten muodollisia tai muita kuin olennaisia näkökohtia voivat esimerkiksi olla olosuhteiden mukaan hakijan virallisesti hyväksymän asiakirjan toimittaminen tai hakijan sisäisen menettelyn virallinen loppuun saattaminen tai tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien testit, joilla tarkastetaan, että ne toimivat täysin käytännössä.
28. Edellä 26 ja 27 kohdassa esitettyjen vaatimusten ja rajojen mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat liittää toimilupaan ennakkoehtoja asioissa, joissa hakijan tai yhteisön on toteutettava toimi tai pidättäydyttävä toimesta ennen toimiluvan voimaantuloa. Toimivaltaisten viranomaisten olisi asetettava noudattamiselle määräaika ja ilmoitettava selkeästi, että toimilupa tulee voimaan vasta, kun ehto on täytetty. Toimilupaa hakeva luottolaitos ei voi ennen ehdon täyttämistä harjoittaa pankkitoimintaa tai käyttää nimeä ”pankki”, ”säästöpankki” tai muita pankkitoimintaan liittyviä nimiä.

29. Johdonmukaisesti 26 kohdan kanssa toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä toimilupaa hakevalle luottolaitokselle myöhempiä velvoitteita, joiden avulla voidaan puuttua toimiluvan myöntämisen jälkeen ilmeneviin asioihin. Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä tällaisia velvoitteita vain, jos siitä huolimatta, että toimilupaa hakeva luottolaitos on täyttänyt kaikki olennaiset toimilupavaatimukset, niistä yhden tai useamman jatkuvaa noudattamista on seurattava erityisesti ja tarvittaessa toteutettava pakolla. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös selvittää, että vaikka velvoitteen noudattamatta jättäminen ei itsessään mitätöi alkuperäistä toimiluvan myöntämistä, niiden noudattamatta jättämiseen on puututtava valvontatyökaluilla tai sovellettava pakkotäytäntöönpanotoimenpiteitä ja/tai seuraamuksia. Velvoitteita voidaan määrätä esimerkiksi asioissa, jotka katsotaan toimiluvan täytäntöönpanotoimenpiteiksi, kuten ilmoittamisvelvoitteet tai sen varmistaminen, että ylimmän hallintoelimen jäsenet näyttävät toteen asianmukaisen erityistietämyksen (esim. suorittavat koulutuksen).
30. Sanotun vaikuttamatta siihen, että toimilupaa hakevan luottolaitoksen on noudatettava kaikkia toimilupavaatimuksia, ja edellyttäen, että toimiluvasta annetaan myönteinen arvio, toimivaltaiset viranomaiset voivat oman harkintansa mukaisesti toimilupaa myöntäessään määrätä rajoituksia liiketoiminnan tai sen osan soveltamisalaan, jonka harjoittamiseen luottolaitoksella on toimilupa. Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä rajoituksia toimilupaa hakevan luottolaitoksen pankkiliiketoiminnalle tai sen osalle samassa toimilupa-asiakirjassa tai erillään siitä. Toimilupaa hakeva luottolaitos voi esittää hakemuksessaan rajoituksia koko pankkiliiketoiminnallensa tai sen osaan, tai se voi olla seurausta toimivaltaisen viranomaisen tekemästä kattavasta arvioinnista.
31. Selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten olisi määriteltävä kyseiset rajoitukset selkeästi. Toimivaltaiset viranomaiset voivat esimerkiksi soveltaa toimilupaan rajoituksia, joissa määrätään vaatimuksesta ottaa talletuksia vain tiettyyn määrään asti tallettajaa kohti tai laskea liikkeeseen vain tiettyntyyppisiä arvopapereita tai laskea arvopapereita liikkeeseen vain tiettyntyyppisille sijoittajille. Sovellettavien rajoitusten poistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä suhteellisuusarviointi 18 kohdan mukaisesti.
32. Jos kaikki toimiluvan myöntämistä koskevat vaatimukset täyttyvät, toimivaltaiset viranomaiset voivat toimiluvan myöntämishetkellä kiinnittää toimilupaa hakevan luottolaitoksen huomion tiettyihin valvonnallisiin tarkastelukohteisiin ja havainnollistaa odotuksiaan samassa toimilupa-asiakirjassa tai erillään siitä. Toimivaltaisten viranomaisten on annettava perustelut ja esitettävä huolellisesti kyseessä oleva asia ja tavoitteet. Vaikka toimivaltaisen viranomaisen odotukset eivät ole oikeudellisesti sitovia, niiden tulisi toimia ohjauksena luottolaitoksen jatkuvassa toiminnassa.
33. Jos toimilupaa hakeva luottolaitos kuuluu pankkikonserniin ja toimilupaa hakevan luottolaitoksen tai sen emoyrityksen on noudatettava vakavaraisuusasetuksen 2–8 osassa esitettyjä vakavaraisuusvaatimuksia niiden konsolidoidun aseman perusteella, toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava hakijan toimittama analyysi *toimilupatietoja koskevien teknisten*

sääntelystandardien 4 artiklan f alakohdan mukaisesti, jotta sen täydellisyys ja kattavuus voidaan arvioida. Jos toimivaltainen viranomainen on myös konsolidoiva valvoja, sen olisi lisäksi tutkittava kaikki vaikutukset konsolidoidulla tasolla sovellettaviin vakavaraisuusvaatimuksiin.

34. Toimivaltaisten viranomaisten olisi määriteltävä kaikki mahdolliset esteet ottaen erityisesti huomioon vakavaraisuusasetuksen 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut läheiset sidonnaisuudet, jotka voisivat estää valvontatoimien tehokkaan harjoittamisen, myös soveltuvin osin konsolidoinnin perusteella. Niiden olisi myös otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat tiedot, olosuhteet tai tilanteet *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 12 artiklan mukaisesti.

4.3 Tilanteet, joissa toimilupaa vaaditaan

35. Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että jos vähintään kaksi luottolaitosta sulautuu yhtiöksi, jossa uusi yhteisö vastaa sulautuneesta pankkiliiketoiminnasta, kyseiseltä uudelta perustetulta yhteisöltä edellytetään toimivaltaisen viranomaisen ennakkoon myöntämää toimilupaa. Samoin jäsenvaltioissa, joissa toimilupa myönnetään liiketoimikohtaisesti, toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että liiketoiminnan laajentumiseen, joka johtuu toisen luottolaitoksen yhdistymiseen perustuvasta sulautumisesta tai toiminnan ostamisesta ulkopuoliselta luottolaitokselta, on saatava toimilupa ennen laajentumista, jos luottolaitokselle myönnetty toimilupa ei jo kata uusia liiketoimia.
36. Konsernin uudelleenjärjestelytoimien toteuttaminen tai luottolaitoksen liiketoiminnan siirtäminen yhdeltä yhteisöltä toiselle voi edellyttää tiettyjen liiketoimien poistamista ja niiden siirtämistä uudelle väliaikaiselle yhteisölle, ennen kuin kyseiset toimet sulautetaan hankinnan tehneeseen luottolaitokseen.⁶
37. Jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat, että kyseinen yhteisö täyttää väliaikaisesti siirrettyjen toimien nojalla luottolaitoksen määritelmän, kyseiseltä yhteisöltä tulisi edellyttää ennakolta toimilupaa.
38. Edellä olevan kohdan rajoittamatta toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi pitää luottolaitoksen toimien siirtämistä väliaikaiseen yhteisöön ennakollisen toimiluvan myöntämisen ehtona, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
- (a) väliaikaisen yhteisön perustaminen täyttää liiketoimen suorittamista koskevan rakenteen muodolliset vaatimukset ja väliaikaisen luottolaitoksen odotettu elinkaari vastaa niin sanottua lakisääteistä sekuntia eli määrittelemätöntä lyhyttä ajanjaksoa, jonka aikana väliaikaisella yhteisöllä on luottolaitoksen liiketoiminta hallussaan, jotta se voi virallisesti suorittaa lakisääteisiä liiketoimia, jotka vaaditaan väliaikaisen yhteisön sulauttamiseen hankkijan kanssa, ja

⁶ Esimerkiksi konserniin kuuluvan luottolaitoksen myynti, kun tiettyjen toimien, jotka edellyttävät luovutetun yhteisön luottolaitoksen toimilupaa, on pysyttävä konsernissa. Toimet, joiden pitäisi pysyä konsernissa, voidaan esimerkiksi siirtää uudelle väliaikaiselle oikeushenkilölle ja myöhemmin sulauttaa toiseen konsernin yhteisöön, jolla on luottolaitosta koskeva toimilupa.

- (b) sulautuvat yhteisöt ovat toteuttaneet asianmukaisia ja riittäviä toimenpiteitä, joilla puututaan liiketoimen täytöntöönpanoriskeihin, muun muassa sellaisen tilanteen varalta, että siirtoa ei voida tehdä niin sanotussa lakisääteisessä sekunnissa. Tällaisilla toimenpiteillä (esimerkiksi toimien siirtäminen takaisin) on pyrittävä varmistamaan, että väliaikaista yhteisöä estetään toimimasta markkinoilla ja toteuttamasta toimia, jotka edellyttävät luottolaitoksen toimilupaa.
39. Toimivaltaisten viranomaisten olisi selvennettävä, että toimilupa, joka on myönnetty tietylle yhteisölle luottolaitostoiminnan harjoittamiseen, on vain kyseisen yhteisön käytettävissä, eikä sitä saa siirtää toiselle yhteisölle.
40. Toimivaltaiset viranomaiset myöntävät toimiluvan sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla, joten jos luottolaitos aikoo siirtää toimipaikkansa toiseen jäsenvaltioon, toimivaltaisten viranomaisten olisi edellytettävä kyseiseltä siirrolta ennalta toimilupaa, jonka myöntää sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa laitoksen uusi rekisteröity toimipaikka sijaitsee.
41. Olemassa oleva luottolaitos voi sovellettavan kansallisen yhtiöoikeuden mukaisesti muuttaa oikeudellista muotoaan. Jos oikeudellisen muodon muuttamiseen ei sisälly olennaisia valvontaan liittyviä muutoksia, toimivaltaisten viranomaisten ei tulisi asettaa muutoksen ehdoksi uuden tai muutetun toimiluvan myöntämistä.

5. Vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdan mukainen luottolaitosta koskeva toimilupa ja sen soveltamisala

5.1 Toimilupahakemusta edellyttävät toimet

42. Direktiivin 2013/36/EU mukaisesti talletusten ja rahoitusvakauden suojaaminen edellyttää, että luottolaitostoiminnan harjoittamiseen tarvitaan toimivaltaisen viranomaisen ennakolta myöntämä toimilupa, joka voidaan myöntää vain toimilupaa hakevan luottolaitoksen toimittaman hakemuksen myönteisen arvioinnin perusteella.
43. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, että hakija täyttää kaikki vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa esitetyn luottolaitoksen määritelmän osatekijät eli se on ”yritys, joka liiketoimintanaan vastaanottaa yleisöltä talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja ja myöntää luottoja omaan lukuunsa”. Niiden olisi erityisesti arvioitava, että toimilupaa hakeva luottolaitos harjoittaa sekä ”talletusten tai muiden takaisinmaksettavien varojen vastaanottoa” että ”luottojen myöntämistä omaan lukuun”.
44. Tämä ei vaikuta luottolaitoksen mahdollisuuteen harjoittaa vakavaraisuusdirektiivin liitteessä I esitettyjä toimia kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten liiketoimintasuunnitelmasta tekemässä arvioinnissa olisi siksi käsiteltävä kaikkea liiketoimintaa, jonka toimilupaa hakeva luottolaitos mainitsee toimintaohjelmassaan. Tämä tarkoittaa myös muuta toimintaa kuin talletusten tai muiden takaisinmaksettavien varojen vastaanottoa ja luottojen myöntämistä omaan lukuun, riippumatta siitä, onko toiminta mainittu vakavaraisuusdirektiivin liitteessä I, tai kansallisessa lainsäädännössä. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tutkittava hakijan suunniteltujen toimien ja sisäisen organisaation välinen johdonmukaisuus ja vastaavuus sekä se, ettei ole tekijöitä, jotka voisivat estää niiden valvontatoimien tehokkaan suorittamisen. Näiden linjausten mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi selvennettävä, että kun toimilupaa hakeva luottolaitos saa toimiluvan, luottolaitoksen koko liiketoiminta tarkastetaan kokonaisvaltaisesti yksinomaan, jotta voidaan määrittää kaikkien kyseisten toimien vaikutus vakavaraisuussäätelyyn ja luottolaitoksen valvontaan kokonaisuudessaan.
45. Jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat, että toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamalli ei täytä kaikkia vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa esitetyn luottolaitoksen määritelmän osatekijöitä, niiden on evättävä toimilupa.
46. Koska vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa esitetyn luottolaitoksen määritelmän osatekijöistä ei ole yhteistä EU:n käsitettä, näissä ohjeissa

toimivaltaisille viranomaisille esitetään tällaisten osatekijöiden ydinnäkökohdat sekä näkökohtia, joihin toimivaltaisten viranomaisten olisi kiinnitettävä erityistä huomiota hakemusta arvioidessaan.

47. Arvioidessaan, noudatetaanko ilmaisua ”yritys, joka liiketoimintanaan”, toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava, että sekä ”talletusten tai muiden takaisinmaksettavien varojen vastaanottoa” että ”luottojen myöntämistä omaan lukuun” harjoitetaan säännöllisesti ja järjestelmällisesti.
48. Talletusten suojelun yleisen periaatteen mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioidessaan, noudatetaanko ilmaisua ”vastaanottaa yleisöltä talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja”, varmistettava muun muassa, että toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamalli (ja siten sen rahoitusrakenne) kattaa kyseisten talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen vastaanoton ja/tai hallussapidon, kunnes ne on maksettu kokonaan takaisin. Maksaminen kokonaan takaisin tarkoittaa pääomaa ja mahdollisia kertyneitä korkoja.
49. Arvioidessaan, noudatetaanko ilmaisua ”talletukset”, toimivaltaisten viranomaisten olisi kiinnitettävä huomionsa vähintään sen varmistamiseen, että ne ovat
 - a. hyödykkeeseen sitomattoman rahan määrä missä tahansa muodossa (kuten kolikot, setelit, tiliraha jne.)
 - b. pyynnöstä tai sopimuksen mukaisena ajankohtana korkoineen ja palkkioineen tai ilman niitä takaisinmaksettavia
 - c. kolmansilta osapuolilta (oikeushenkilöiltä tai luonnollisilta henkilöiltä) saatuja
 - d. liiketoimintana harjoitetun toiminnan aikana saatuja.
50. Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös pantava merkille, että talletukset voivat olla useissa muodoissa. Ne voivat olla siirrettäviä tai muita talletuksia, muun muassa säästötalletuksia, määräaikaistalletuksia tai vaihdantakelvottomia talletustodistuksia.
51. Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös varmistettava muun muassa, että poissulkeminen talletusten vakuusjärjestelmistä annetun direktiivin 2014/49/EU 5 artiklan 1 kohdassa esitetystä suojakelpoisen talletuksen käsitteestä ja talletusten suojajärjestelmän takaisinmaksuvelvoitteesta ei vaikuta ”talletusten” käsitteeseen luottolaitoksen toimiluvan myöntämisessä.
52. Arvioidessaan, noudatetaanko erityisilmaisua ”muut takaisinmaksettavat varat”, toimivaltaisten viranomaisten olisi viitattava ”rahoitusvälineisiin, joiden luonteeseen kuuluu erottamattomasti takaisinmaksua koskeva velvoite” sekä ”sellaisiin rahoitusvälineisiin, joiden luonteeseen ei kuulu erottamattomasti se, että ne maksetaan takaisin, mutta joiden osalta

sovitaan maksetun määrän takaisinmaksusta”⁷. Niiden olisi myös otettava huomioon, että kyseisen käsitteen pitäisi sisältää joukkovelkakirjat ja muut vastaavat arvopaperit, kuten vaihdantakelpoiset talletustodistukset (ei nimelliset), mikäli luottolaitos laskee niitä jatkuvasti liikkeeseen⁸.

53. Arvioidessaan, otetaanko talletukset tai muut takaisinmaksettavat varat ”yleisöltä”, toimivaltaisten viranomaisten olisi keskityttävä erityisesti siihen, saadaanko ”talletukset ja muut takaisinmaksettavat varat” liiketoimintana muilta oikeushenkilöiltä tai luonnollisilta henkilöiltä kuin luottolaitokselta.
54. Arvioidessaan, noudatetaanko ilmaisua ”myöntää luottoja”, toimivaltaisten viranomaisten olisi keskityttävä erityisesti siihen, tekeekö toimilupaa hakeva luottolaitos sopimuksia rahamäärän antamisesta määritettyyn tai määrittämättömään tarkoitukseen sovittavaksi ajaksi ja maksettavaksi takaisin sovittujen ehtojen mukaisesti, tavallisesti korvausta vastaan. Toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmaisun ”omaan lukuunsa” osalta arvioitava erityisesti, aikooko toimilupaa hakeva luottolaitos toimia myönnetyn rahoituksen velkojana.
55. Luottolaitosta koskevan toimiluvan myöntämistä koskevan arvioinnin osana toimivaltaisten viranomaisten olisi myös pohdittava, edellyttävätkö toimilupaa hakevan luottolaitoksen taustatilanne ja nykyiset olosuhteet luottolaitoksen toimiluvan myöntämistä. Niiden olisi arvioitava luottolaitoksen toimiluvan asianmukaisuutta ja tarpeellisuutta ja otettava siinä huomioon liiketoiminta, jota toimilupaa hakeva luottolaitos aikoo harjoittaa.
56. Jos hakemuksen mukana toimitetuista tiedoista ei käy täysin selväksi, että liiketoiminnan harjoittaminen luottolaitoksena on toimilupaa hakevan luottolaitoksen todellinen liiketoiminta-aikeus, toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkasteltava hakemusta tarkemmin. Tämä koskee erityisesti tapausta, jossa ne havaitsevat, että luottolaitoksen määritelmän yksittäisiä osatekijöitä noudatetaan rajallisesti tai muodollisesti.

Tällaisissa tilanteissa toimivaltaisten viranomaisten olisi tutkittava toimilupaa hakevan luottolaitoksen mahdollisia muita liiketoimintamotiiveja, jotka tukevat hakemuksen tekemistä. Niitä voivat olla edut, joita luottolaitoksen asemasta saadaan maineen, maksu- ja selvitysjärjestelmien saatavuuden ja halvemman rahoituksen kannalta. Toimivaltaisten viranomaisten olisi muun muassa tähdennettävä erityisesti suunniteltujen toimien riskitasoa ja liiketoimintamallin kannattavuutta ja otettava myös huomioon muun muassa mahdolliset kielteiset vaikutukset talletusten suojajärjestelmiin sekä keskuspankkeihin talletettujen vakuuksien määrä ja laatu.

⁷ Unionin tuomioistuin, 12.2.1999, C-366/97, *Romanelli*.

⁸ Vakavaraisuusdirektiivin johdanto-osan 14 kappaleessa todetaan, että ”[y]hteensovittamistoimia olisi sen vuoksi sovellettava mahdollisimman laajalla alalla, joka käsittää kaikki laitokset, joiden toimintaan kuuluu vastaanottaa yleisöltä takaisin maksettavia varoja joko talletuksina tai muussa muodossa, kuten laskemalla jatkuvasti liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja tai muita vastaavia arvopapereita [...]” (kursiivi lisätty).

5.2 Toimiluvan soveltamisala

57. Koska EU:n lainsäädännössä ei ole esitetty toimiluvulle yhtenäistä soveltamisalaa, kansallisella tasolla voi olla käytössä erilaisia järjestelmiä. Kun käytössä on ”yleisen toimiluvan” järjestelmiä, toimilupa koskee kaikkea vakavaraisuusdirektiivin liitteessä I lueteltua liiketoimintaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
58. Kun taas tällaista ”yleistä toimilupaa” ei ole käytössä, toimilupa myönnetään liiketoimintakohtaisesti ja se koskee vain sitä tiettyä toimintaa, jolle toimilupa on myönnetty. Viimeksi mainitussa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten olisi saatettava arviointinsa edellisen myönnetyn toimiluvan soveltamisalasta ajan tasalle aina, kun luottolaitos hakee liiketoimintansa laajentamista toimintaan, jota myönnetty toimilupa ei koske. Tällainen arviointi olisi tehtävä 20 kohdassa esitettyjen ohjeiden mukaisesti.
59. Molemmissa 57 ja 58 kohdan piiriin kuuluvissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten arvioinnin soveltamisalaan tulisi kuitenkin kuulua kaikki toimintaohjelmassa suunniteltu liiketoiminta.

6. Yhteinen arviointimenettely vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitoksen toimilupaa varten

60. Vakavaraisuusdirektiivin 8 a artiklan mukaisesti jonkin vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitetun ehdon täyttävien yritysten on haettava luottolaitoksen toimilupaa.

61. Sitä varten kyseisten yritysten on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle hakemus Euroopan pankkiviranomaisten teknisissä sääntelystandardeissa 2020/11 (*vakavaraisuusdirektiivin 8 a artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaista toimilupaa koskevat tiedot*⁹) esitettyjen tietovaatimusten mukaisesti.

62. Toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava tällaiset tiedot todenperäisyyttä, selkeyttä, paikkansapitävyyttä ja täydellisyyttä koskevien vaatimusten perusteella, jotta voidaan varmistaa luottolaitoksen vakaa ja järkevä hoito. Ne voivat arvioinnin perusteella myös pyytää lisätietoja tai selvennyksiä Euroopan pankkiviranomaisen teknisten sääntelystandardien 2020/11 (*vakavaraisuusdirektiivin 8 a artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaista toimilupaa koskevat tiedot*) 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

63. Hakemuksen tarkastamisessa ja arvioimisessa toimivaltaisten viranomaisten olisi sovellettava näiden ohjeiden kaikkia osia sen mukaan kuin on asiaankuuluvaa ja otettava huomioon hakijan erityispiirteet. Tämä ei vaikuta tässä jaksossa esitettyihin lisäarviointiperusteisiin, joissa otetaan huomioon hakijan erityisominaisuudet vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdan mukaisesti.

64. Jotta arviointia voidaan tehostaa vakavaraisuusdirektiivin 8 a artiklan 5 kohdan mukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä direktiivin 2014/65/EU (toinen rahoitusmarkkinadirektiivi) 67 artiklassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen kanssa. Erityisesti, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat laatia oman arviointinsa siitä, noudattaako hakija luottolaitosta koskevan toimiluvan ehtoja, niiden olisi otettava huomioon toisen rahoitusmarkkinadirektiivin 67 artiklassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tekemä

⁹ EBA RTS/2020/11, annettu 16. joulukuuta 2020, luonnos teknisiksi sääntelystandardeiksi sijoituspalveluyritysten uuden vakavaraisuusjärjestelmän täytäntöönpanosta: – tiedot direktiivin 2013/36/EU 8 a artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luottolaitosten toimilupaa varten [...]. <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/investment-firms/regulatory-technical-standards-prudential-requirements-investment-firms>

arviointi, joka liittyy siihen, noudattaako hakija jatkuvasti toisen rahoitusmarkkinadirektiivin mukaisia toimiluvan ehtoja.

65.Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että toimilupaa hakeva luottolaitos noudattaa sovellettavia vakavaraisuusvaatimuksia ensimmäisestä päivästä lähtien, jona se pääsee markkinoille toimiluvan saaneena luottolaitoksena. Toimivaltaisten viranomaisten olisi siksi tarpeen mukaan säädettävä arviointinsa perusteellisuutta niiden hakijoiden osalta, joihin on ennen hakemusta sovellettu muita kuin luottolaitoksiin sovellettavia vakavaraisuusvaatimuksia.

66.Liiketoimintasuunnitelman arviointia varten toimivaltaisten viranomaisten olisi sovellettava 7 jaksossa esitettyä menettelyä siinä määrin kuin se on sovellettavissa. Niiden olisi myös otettava huomioon toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamallin erityispiirteet ja kiinnitettävä erityistä huomiota liikevaihtoa tuottavan tulomallin piirteisiin, rahoitusrakenteeseen ja erityisriskeihin, joille kyseinen liiketoimintamalli on altistunut tai voi altistua.

7. Liiketoimintasuunnitelman analyysi

7.1 Yleiset perusteet

67. Toimivaltaisten viranomaisten liiketoimintasuunnitelmasta tekemän arvioinnin tulisi perustua toimilupaa hakevan luottolaitoksen erityisesti *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan a–h alakohdan ja 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti toimittamiin asiaankuuluviin asiakirjoihin ja tietoihin. Arvioinnissa on keskityttävä toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamalliin, strategiaan ja riskiprofiiliin, ja siinä on pyrittävä saamaan näkemys liiketoimintamallin kannattavuudesta ja kestävydestä sekä luottolaitoksen kyvystä noudattaa vakavaraisuusvaatimuksia suunnittelujaksolla.
68. Edellä olevan 13 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintasuunnitelmasta johtuvaa altistumista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten olisi erityisesti arvioitava, lisäävätkö sektorit, toimet, tuotteet, kohdeasiakkaat, maantiede ja jakelukanava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä.
69. Edellä 15 ja 16 kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ei tulisi suosia tiettyjä liiketoimintamalleja, ja niiden olisi oltava neutraaleja lainkäyttöalueensa liiketoimintatarpeiden osalta.
70. Toimivaltaisten viranomaisten olisi säädettävä arviointinsa perusteellisuutta 18 kohdassa tarkoitettujen suhteellisuusperusteiden mukaisesti.
71. Yleisesti ottaen toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava liiketoimintasuunnitelma laadullisesti ja määrällisesti asiantuntijaharkintansa perusteella. Yhdenvertaisen kohtelun ja sisäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi asiantuntijaharkinnan olisi perustuttava näissä ohjeissa ja erityisesti tässä 7 jaksossa esitettyihin perusteisiin ja menetelmään.
72. Edellä olevan 71 kohdan rajoittamatta toimivaltaiset viranomaiset voivat liiketoimintasuunnitelman arvioinnin tukemiseksi myös tehdä vertaisarvioinnin 99 kohdassa esitettyjen perusteiden mukaisesti, mikäli se on asianmukaista ja toteuttamiskelpoista.
73. Jotta voidaan varmistaa valvonnan jatkuvuus toimiluvan myöntämisvaiheen ja toimilupaa hakevan luottolaitoksen jatkuvan valvonnan välillä, toimilupaa varten tehdyn liiketoimintasuunnitelman arvioinnin analyysi ja tulos olisi jaettava toimivaltaisessa viranomaisessa, myös kaikkien lieventämistoimenpiteiden seuraamista varten. Niistä on jaettava 4.2 jaksossa ja 25–32 kohdassa tarkoitettut ennakkoehdot, myöhemmät velvoitteet tai rajoitukset, joita toimivaltainen viranomainen on voinut soveltaa toimiluvan myöntämisen arvioinnissa.

7.2 Arviointimenettely

7.2.1 Liiketoimintastrategia

74. Toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintastrategia laadullisesti, jotta saadaan kokonaiskäsitys siitä, minkälaisia toimia se aikoo toteuttaa, toimien maantieteellisestä jakautumisesta, perustana olevien oletusten uskottavuudesta sekä toimilupaa hakevan luottolaitoksen asiaan liittyvästä riskiprofiilista.
75. Tätä tarkoitusta varten toimivaltaisten viranomaisten olisi saatava selkeä näkemys seuraavista seikoista:
- (a) Se, minkälaista liiketoimintaa toimilupaa hakeva luottolaitos aikoo harjoittaa sisältäen keskeisten ja muiden kuin keskeisten liiketoimintalinjojen ja kohdeasiakkaiden määrittäminen. Tämän analyysin olisi oltava toiminnallinen, jotta voidaan määrittää toimiluvan piiriin kuuluvat toimet tai, 58 kohdan mukaisesti, toimiluvan soveltamisala sekä tarvittaessa muiden soveltuvien toimilupajärjestelmien saatavuus. Toimivaltaisen viranomaisen olisi saatava arvioinnista myös näkemys toimintaan liittyvästä riskiprofiilista sisältäen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin, sekä vaikutuksesta pääomavaatimuksiin, maksuvalmiuteen ja rahoitustarpeisiin sekä sisäisiin hallintojärjestelyihin.
 - (b) Liiketoiminnan maantieteellinen jakautuminen, myös niiden suunniteltu toteuttaminen tytäryritysten ja sivuliikkeiden kautta tai palvelujen tarjoamista EU:ssa tai kolmannessa maassa koskevan vapauden perusteella, ja suunniteltu tuleva laajentuminen. Erityisesti silloin, kun liiketoimintamallissa suunnitellaan digitaalisten ratkaisujen käyttöä, toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava, kuuluvatko suunnitellut rajatylittävät toimet ”palvelujen tarjoamisen vapauden” tai ”sijoittautumisoikeuden” piiriin. Analyysillä olisi tuettava muun muassa toimivaltaisten viranomaisten näkemystä siitä, tarvitaanko lisäsääntelyvaatimuksia kohdemarkkinoille pääsyä varten (esim. passi-ilmoitusilmoitus passista), onko muita asiaan liittyviä sääntelyriskejä ja mikä on liiketoiminnallinen tai taloudellinen perustelu suunnitellulle yritysrakenteelle ja maantieteelliselle jakautumiselle. Sitä olisi myös tuettava lainkäyttöalueeseen liittyvän rahanpesun ja terrorismin torjunnan riskin analyysillä, joka tehdään toimintarakenteen arvioinnin yhteydessä. Jos toimilupaa hakeva luottolaitos aikoo harjoittaa suurta osaa toimistaan sen lainkäyttöalueen ulkopuolella, jossa se teki hakemuksen toimiluvasta, toimivaltaisen viranomaisen olisi vakavaraisuusdirektiivin johdanto-osan 16 kappaleen mukaisesti arvioitava, onko soveltamisen lainkäyttöalueen valinnalla tarkoitus välttää toisessa jäsenvaltiossa voimassa olevia tiukempia sääntelystandardeja (esimerkiksi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan järjestelmän osalta).
 - (c) Yleinen strategia, jonka osalta tutkitaan toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoiminnallisia perusteluja, sekä konsernin yleinen strategia, kun hakija kuuluu konserniin. Tähän kuuluu asianmukainen käsitys strategisista tavoitteista, keskeisistä

liiketoiminnan edellytyksistä, kaikista havaituista kilpailueduista, liiketoimintasuunnitelman määrällisistä ja laadullisista tavoitteista, myös yrityksen tuotteesta tai palvelusta, arvolupauksesta sekä markkina-asemasta.

76. Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava erityisesti huomioon innovatiiviset liiketoimintamallit ja/tai toimitusmekanismit ja kiinnitettävä myös huomiota suunniteltujen palvelujen ja tuotteiden innovatiivisten piirteiden kuvaukseen, myös mahdolliseen kasvaneeseen altistumiseen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille. Suhteellisuuden ja riskiperusteisen toimintamallin mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat harkita uuden tuotteen houkuttavuuden, tuotteiden hinnoittelun, rakenteen ja suhteellisen edun taustalla olevan selityksen arviointia. Tällainen arviointi olisi sovitettava yhteen 7.2.3 jaksossa kuvatun kohdemarkkina-analyysin kanssa ja täydennettävä sitä tällä analyysillä. Siinä olisi myös otettava huomioon ulkoisten keskeisten indikaattorien mahdollinen vaikutus liiketoimintastrategiaan.
77. Kun toimivaltaisilla viranomaisilla on selkeä näkemys suunnitellusta liiketoimintastrategiasta, ne voivat arvioida siihen liittyvän rahoitusstrategian, strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat asiaankuuluvat ulkoiset ja sisäiset tekijät ja määrällisten oletusten uskottavuuden. Yleisesti ottaen toimivaltaisen viranomaisen tulisi arvioinnin perusteella saada näkemys liiketoimintastrategian vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja riskeistä.

7.2.2 Rahoitusrakenne, maksuvalmiuden arviointi ja hallinta

78. Toimivaltaisten viranomaisten olisi saatava selkeä näkemys suunniteltujen liiketoimien rahoittamiseen suunnitelluista lähteistä, myös perustamispääoman lähteestä (lähteistä). Toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkastettava toimilupaa hakevan luottolaitoksen (erityisesti toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien 4 artiklan mukaisesti) toimittamat tiedot arvioidakseen maksuvalmiusprofiilia ja velkarakennetta. Siinä on keskityttävä erityisesti taustalla olevien oletusten luotettavuuteen. Velkarakenteen osalta toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava eri rahoituslähteitä (velkojen tyypejä, välineitä ja vastapuolia), asiaan liittyviä kustannuksia, upotettuja vaihtoehtoja ja niiden sopimukseen ja käyttäytymiseen liittyviä maturiteetteja. Kun toimivaltaisilla viranomaisilla on selkeä näkemys maksuvalmiusprofiilista ja velkarakenteesta, ne pystyvät perustamisvaiheessa arvioimaan ennusteita sääntelyn edellyttämästä maksuvalmiudesta ja rahoitussuhteista, kuten maksuvalmiusvaatimuksesta¹⁰ ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksesta¹¹ ottaen huomioon myös liiketoimien asteittaisesta lisääntymisestä ja rahoitusstrategian (esim. tallettajien asteittainen houkuttelu) täytäntöönpanosta johtuvan kehityksen suunnittelujaksolla. Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon myös se, että vaikka toiminnan ensimmäisenä vuotena valtaosa saatavilla olevista rahoituslähteistä on tavallisesti vakaata (esim. osakepääoma) ja likvidien varojen osuus on suuri, sääntelysuhteiden kehittyminen voi vaihdella hakijan suunniteltujen liiketoimien ja niihin liittyvän rahoitusstrategian mukaan.

¹⁰ Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta annettu komission delegoitu asetukset (EU) 2015/61.

¹¹ Ks. vakavaraisuusasetuksen IV osasto – 6 osa (otettu käyttöön toisessa vakavaraisuusasetuksessa).

79. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä tarkempi arviointi, johon kuuluu yksityiskohtaisia kysymyksiä mahdollisista vaihtoehtoisista skenaarioista, jos rahoitusrakenne on erittäin keskittynyt tai rahoitusprofiili epätasapainossa (esim. liiallinen maturiteettiepätasapaino).
80. Rahoituskustannuksia olisi arvioitava taloudellisen ennusteen arvioinnin yhteydessä (ks. 7.2.5 kohta) osana toimilupaa hakevan luottolaitoksen tuloslaskelmaa. Niitä olisi lisäksi verrattava vastaaviin laitoksiin, kun se on toteuttamiskelpoista ja asianmukaista. Lisäksi taustalla olevia oletuksia – erityisesti suunniteltuja korkoja – on arvioitava liiketoimintaympäristön ja makrotaloudellisen ympäristön perusteella.
81. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkastettava erityisesti *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan g alakohdan ii–v alakohdan¹² mukaisesti toimitetut tiedot, jotta voidaan arvioida toimilupaa hakevan luottolaitoksen kyky rahoittaa sen maksuvalmiusasema ja siihen liittyvät puskurit sen tarpeiden mukaan, seurata ja päivittää niitä sekä raportoida niistä¹³.
82. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkastettava erityisesti *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan a alakohdan v alakohdan¹⁴ mukaisesti toimitetut tiedot, jotta voidaan arvioida sisäisen maksuvalmiuden riittävyttä koskevan arviointiprosessin yleistä valmiutta. Siinä otetaan huomioon esimerkiksi seuraavat näkökohdat:
- (a) Maksuvalmiuden hallinta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys laitoksen tosiasiallisesta valmiudesta hallita sen maksuvalmiutta, myös siitä, onko asiaankuuluvilla toiminnoilla riittävät resurssit moitteettoman maksuvalmiuden hallinnan varmistamiseen ja pystyvätkö ne laskemaan pysyvän varainhankinnan vaatimuksen ja maksuvalmiusvaatimuksen. Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös saatava selkeä näkemys raportointilinjoista, jotka on perustettu laitoksen maksuvalmiuden ja siihen liittyvien riskien käsittelyä varten, myös niiden raporttien aiotusta sisällöstä ja tiheydestä, jotka toimitetaan ylimmälle hallintoelimelle, ylimmälle johdolle ja asiaankuuluville valiokunnille (soveltuvin osin), jotta voidaan vahvistaa, että ne pystyvät käsittelemään ja kyseenalaistamaan asiaankuuluvia asioita.
 - (b) Rahoitusstrategia ja maksuvalmiussuunnittelu. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys luottolaitoksen valmiudesta suunnitella skenaarioita, myös stressitestejä ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelmia.

¹² *Toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan g alakohdassa määrätään, että hakemuksessa esitetään pääpiirteissään hakemuksen tekvän luottolaitoksen seuraavat kehukset ja käytännöt: [...] b) maksuvalmiusriskin hallintakäytäntö; c) rahoituksen keskittämistä ja hajauttamista koskeva käytäntö d) vakuuksien hallintakäytäntö; e) talletuskäytäntö.

¹³ Ks. 9.4 jakso, sisäinen valvontajärjestelmä

¹⁴ *Toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan h alakohdassa määrätään, että hakemuksessa esitetään toimilupaa hakevan luottolaitoksen koko taloudellinen tilanne: [...] yhteenveto sisäisestä maksuvalmiuden riittävyyden arvioinnista, konsolidoidulla, alakonsolidointiryhmän ja yksilöllisellä tasolla soveltuvin osin niin, että osoitetaan, että laitoksen likvidit varat riittävät täyttämään sen yksilölliset maksuvalmiusvaatimukset [...].

- (c) Maksuvalmiuden sisäisen valvonnan järjestelmä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys suunnitelluista prosesseista, joissa arvioidaan, validoidaan ja vahvistetaan todisteet (esim. raportit, valvontanäyttö).
83. Johdonmukaisesti 70 kohdassa tarkoitetun suhteellisuutta koskevan lähestymistavan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava toimilupaa hakevan luottolaitoksen kyky ja valmius sietää rahoitusstressiä. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida toimitettujen rahoitusta ja maksuvalmiutta koskevien stressiskenaarioiden vaikutus maksuvalmius- ja rahoitussuhteisiin. Tämä koskee esimerkiksi rahoituskustannusten nousua.
84. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarpeen mukaan varmistaa, että elvytys suunnitelman valmistelua koskevasta asiaankuuluvasta prosessista toimitetussa kuvauksessa käsitellään maksuvalmius- ja rahoitusindikaattoreita.
85. Maksuvalmiuteen ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että toimilupaa hakeva luottolaitos tulee noudattamaan asiaa koskevassa EU:n lainsäädännössä ja kansallisessa täytäntöönpanolainsäädännössä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia. Arvioinnin soveltamisalaa voitaisiin kuitenkin laajentaa kyseisiä vähimmäisvaatimuksia pidemmälle, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat pyytää toimilupaa hakevalta luottolaitokselta suurempia maksuvalmiusvaroja tunnistamattomien riskien ja epävarmuuksien kompensoimiseksi.

7.2.3 Keskeiset ulkoiset tekijät, myös liiketoimintaympäristö

86. Jotta laitoksen strategisten oletusten uskottavuudesta voidaan muodostaa näkemys, toimivaltaisten viranomaisten olisi käsiteltävä liiketoimintasuunnitelman keskeisiä ulkoisia tekijöitä, muun muassa liiketoimintaympäristöä, yleisen arviointinsa osana jäljempänä esitettyjen perusteiden mukaisesti.
87. Edellä 70 kohdassa esitetyn suhteellisuutta koskevan lähestymistavan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastaa toimilupaa hakevan luottolaitoksen toimittama kohdemarkkina-analyysin yleiskatsaus, jotta voidaan saada asianmukainen näkemys olemassa olevasta liiketoimintaympäristöstä. Siinä olisi otettava huomioon keskeiset olemassa olevat toimijat ja mahdolliset kilpailijat kohdemarkkinoilla sekä liiketoimintaympäristön todennäköinen kehitys.
88. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastaa analyysi kohdemarkkinoiden suuntauksista, jotka voivat vaikuttaa laitoksen suorituskykyyn ja kannattavuuteen. Niitä voivat tapauskohtaisesti olla sääntelyyn ja makrovakauteen liittyvät suuntaukset (esim. muutokset vähittäispankkitoiminnan tuotteiden jakelua koskevassa lainsäädännössä tai muutokset kiinnityksille sallituissa suurimmissa luototusasteissa), teknologiaan liittyvät suuntaukset (esim. siirtymiset sähköisille alustoille tietynlaisen kaupankäynnin osalta) ja yhteiskunnalliset/demografiset suuntaukset (esim. asiakaskunnan koostumus, tuotevaihdot muuttuvien markkinasuuntausten vuoksi, islamilaisen pankkitoiminnan kysynnän kasvu).

89. Tarvittaessa ja tapauskohtaisesti voidaan ottaa mukaan viittaus nykyisiin toimijoihin ja mahdollisiin kilpailijoihin nykyisten rahoituslaitosten ja rahoituspalveluihin laajentavien maailmanlaajuisten teknologiayhtiöiden lisäksi. Tällainen analyysi olisi myös sovitettava yhteen kohdemarkkinoiden arvioinnin kanssa. Siihen kuuluu myös kyseisten kilpailijoiden vaikutus toimilupaa hakevaan luottolaitokseen, esimerkiksi suoraan kuluttajamarkkinointiin.

7.2.4 Keskeiset sisäiset tekijät

90. Edellä 71 kohdassa esitetyn suhteellisuutta koskevan lähestymistavan mukaisesti ja tapauskohtaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä analyysi toimilupaa hakevan luottolaitoksen suunnitellun liiketoimintamallin laadullisista piirteistä, jotta ne voivat ymmärtää sen menestystekijöitä ja keskeisiä riippuvuuksia, muodostaessaan käsitystä toimilupaa hakevasta luottolaitoksesta.
91. Tämän osalta toimivaltaisten viranomaisten analysoimiin alueisiin tulisi kuulua keskeiset sisäsyntyiset tekijät, jotka vaikuttavat liiketoimintamallin menestykseen. Niitä ovat muun muassa toimilupaa hakevan luottolaitoksen suunnitellut vahvuudet suhteissa asiakkaisiin, toimittajiin ja kumppaneihin, IT-alustojen laatu ja operatiiviset valmiudet ja resurssivalmiudet sekä sellaiset tekijät kuin ulkopuoliset palveluntarjoajat, välittäjät, mahdollinen alttius rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille ja erityiset sääntelyn liittyvät tekijät.
92. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, vastaavatko taloudelliset ennusteet suunnitelmassa esitettyä liiketoimintastrategiaa, onko täytäntöönpanoa varten selkeä suunnitelma ja minkälaiset valmiudet ovat liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseen ja täytäntöönpanoon. Viimeksi mainitun osalta toimivaltaisten viranomaisten arvioinnissa olisi myös otettava huomioon arviointi johdon jatkuvista ammatillisista valmiuksista, myös liiketoimintasuunnitelman ja siihen ajan myötä tehtävien muutosten osalta, sekä riittävien henkilöresurssien saatavuudesta, jotta voidaan varmistaa liiketoimintastrategian toteutuminen. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tämän arvioinnin tueksi otettava huomioon ylimmän hallintoelimen jäsenten aiempi työkokemus.

7.2.5 Taloudelliset ennusteet

93. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintasuunnitelma määrällisesti ja keskittyttävä siinä toimitettuihin taloudellisiin ennusteisiin sekä perus- että stressiskenaarion osalta. Siinä olisi otettava huomioon myös maantieteellinen jakautuminen, harjoitettu liiketoiminta ja markkina-asema yksilöllisellä ja soveltuvien osin konsernin konsolidoidulla tai alakonsolidointiryhmän tasolla (*toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 4 artiklan a alakohta ¹⁵). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida rahoitusasema (esim. taseen perusteella), riski (esim.

¹⁵ Toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien 4 artiklan a alakohdassa todetaan, että hakemuksessa esitetään toimilupaa hakevan luottolaitoksen ennustetiedot yksilöllisellä tasolla ja tarvittaessa konsernin konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla (ja ilmoitetaan luottolaitoksen osuus) vähintään perustason ja stressiskenaarion pohjalta.

kokonaisriskin määrän tai muun riskimittauksen perusteella) ja/tai organisatoriset tai lakisääteiset rajoitukset.

94. Liiketoimintasuunnitelman taloudellisten ennusteiden määrällisen tarkastuksen tarkoituksena tulisi olla taustalla olevien oletusten uskottavuuden (liiketoiminnan kasvun, tulojen muodostumisen, kustannusten arvioinnin ja taustalla olevien riskien osalta), toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamallin kestävyys ja sen yleisen kyvyn saavuttaa suunnitellut tulokset vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti sekä perustapauksessa että stressiskenaariossa arviointi.
95. Taloudellisten ennusteiden arvioinnin olisi perustuttava toimilupaa hakevan luottolaitoksen kohdennettuun liiketoimintastrategiaan sen olennaisimpien paikkojen, myös tytäryritysten, sivuliikkeiden, palvelujen tarjoamisen vapauden nojalla tarjottujen palvelujen, harjoitetun liiketoiminnan, liiketoimintalinjojen ja tuotantolinjojen osalta tuotto-osuuden perusteella (esim. tuloslaskelman perusteella). Siinä olisi selvitettävä taustalla olevien määrällisten oletusten uskottavuutta (esim. liiketoiminta aluetta kohti, tulot maksuista, asiakkaiden määrä, henkilöstökustannukset, makrotaloudelliset oletukset).
96. Liiketoimintasuunnitelman kannattavuutta arvioidessaan toimivaltaisten viranomaisten olisi kiinnitettävä erityistä huomiota kohdennetun liiketoimintastrategian aloihin, jotka ovat merkityksellisimpiä liiketoimintamallin tulevan kestävyys ja stressitilanteissa selviytymisen kannalta. Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan niiden olisi myös otettava huomioon toimilupaa hakevan luottolaitoksen altistuminen nykyisille tai uusille riskeille tai haavoittuvuuksille.
97. Näitä tarkoituksia varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida selvitys luottolaitoksen alkuperäisestä kannattavuudesta ja liiketoimintamallin kestävydestä ajanjaksolla, joka luottolaitokselta vie saavuttaa vakaa tila, ja joka tapauksessa vähintään kolmen vuoden ajalta. Stressiskenaarion osalta tulisi riittää, että luottolaitos pystyy noudattamaan vakavaraisuusvaatimuksia suunnittelujakson lopussa.
98. Toimivaltaisten viranomaisten olisi mahdollisesti tarpeen arvioida liiketoimintasuunnitelmaa pidemmällä aikavälillä, esimerkiksi viiden vuoden ajan. Tämä voi koskea esimerkiksi hakijoita, joiden liiketoimintasykli kestää yli viisi vuotta tai joiden kolmivuotisissa liiketoimintasuunnitelmissa on kestävyteen liittyviä heikkouksia. Tällaisissa tapauksissa arvioinnin perusteellisuutta olisi säädettävä liiketoimintasuunnitelman riskiprofiilin, mahdollisten heikkouksien ja pidempään aikaväliin liittyvän epävarmuuden mukaan.
99. Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan toimivaltaisten viranomaisten olisi vertailtava toimilupaa hakevaa luottolaitosta sitä vastaavan vertaislaitoksen kanssa. Toimivaltaisen viranomaisen olisi määritettävä vertaislaitos tai vertaiskonserni samaan tuotto-/asiakaslähteeseen tähtäävien kilpailevien tuote-/liiketoimintalinjojen perusteella ja pidettävä analyysinsä perustana toimivaltaisen viranomaisen hallussa olevia tietoja valvonnasta, markkinoista ja makrotaloudesta. Tällaisissa tapauksissa vertaisvertailusta saatavalla arviointituotoksella olisi

täydennettävä toimivaltaisen viranomaisen asiantuntijaharkintaa. Jos vertaisvertailu ei ole toteutettavissa, toimivaltaisten viranomaisten tulisi luottaa asiantuntijaharkintaan.

100. Toimivaltaisten viranomaisten olisi harkittava kannattavuussuuntausten ja -suhdelukujen arviointia ja otettava siinä huomioon riskit, joita toimilupaa hakeva luottolaitos aikoo ottaa, sekä suhteellinen suorituskky verrattuna vertaislaitoksiin. Tämän arvioinnin tukemiseksi toimivaltaiset viranomaiset voivat viitata yleisimpiin kannattavuus- ja riski-indikaattoreihin, kuten oman pääoman tuottoon, kokonaispääoman tuottoon, kustannusten ja tulojen suhteeseen, riskin kustannuksiin ja omavaraisuusasteeseen. Toimivaltaisen viranomaisen erityisten indikaattorien käytön tulisi heijastaa toimilupaa hakevan luottolaitoksen tuottojen muodostumiseksi ottamaa riskin tyyppiä ja tasoa (esimerkiksi laitos, joka tuottaa vähemmän ja vakaampia tuloja varovaisella riskinottohalulla, voi olla kestävämpi kuin laitos, jonka tuotot ovat suuret mutta riskinottohalu hyvin suuri). Toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava huolellisesti taloudellisen suorituskyyvyn taustalla oleva riski (esimerkiksi omaisuusriskin taso) ja otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon myös riskimukautetut indikaattorit.
101. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi pystyä saamaan selkeä näkemys laitoksen tuloksen muodostumisen lähteistä (erityisesti taustalla olevista tekijöistä, kuten määristä – varasto ja virrat – ja hinnoista/marginaaleista), jotta voidaan määrittää yrityksen suorituskyyvyn keskeiset tekijät ja riippuvuudet sekä mahdolliset haavoittuvuudet. Tarvittaessa 70 kohdassa esitetyn suhteellisuutta koskevan lähestymistavan perusteella toimivaltaisten viranomaisten olisi jaoteltava tuotto-/tulolähteet, jotta voidaan ymmärtää, ovatko odotetut tuottolähteet yhdenmukaisia yleisen kohdennetun liiketoimintastrategian kanssa (liiketoimintamallin tyyppi, yrityksen koko). Tämän osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää huomiota liian optimistisiin tuotto-odotuksiin, jotka liittyvät esimerkiksi termiinikorkoon, ja muihin asiaankuuluviin tuoton muodostumista koskeviin oletuksiin, sekä niiden mahdolliseen vaikutukseen suunnitelmien luotettavuuteen ja viime kädessä kestävyYTEEN.
102. Edellä 70 kohdassa esitetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida toimilupaa hakevan luottolaitoksen tuotteiden hinnoittelu ja rakenne. Tätä varten voidaan ottaa huomioon esimerkiksi
 - (a) riippuvuus riskialttiista tai keskittyneistä tulolähteistä (esim. subprime-luotoista, velkarahoitteisista rahoituslainoista, kulutusluotosta, tietyistä asiakasryhmistä) ja sen vaikutus liiketoimintamalliin, kuten lisääntynyt alttius muutoksille liiketoimintaympäristössä (esim. kiinteistöjen hinnan lasku, kulutusluotoilla rahoitettujen tuotteiden kysynnän lasku)
 - (b) riippuvuus epävakammista tulolähteistä (esim. liikevoitosta, katetuotosta tai muista kertalähteistä) ja vaikutukset tulojen pitkäaikaiseen kestävyYTEEN.
103. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys erilaisista tulomalleista (esim. korkotulopohjaisista (esim. asiakasluottoliiketoiminta) tai palkkiotuottopohjaisista (esim. ulkomaankaupan rahoitus, kirjeenvaihtajapankkimenettely, säilytys- tai neuvontapalvelut),

erityisesti tulotekijöistä, keskeisistä suorituskykyindikaattoreista ja asiaan liittyvien liiketoimintalinjojen riskitasosta. Niiden tulisi kaikissa tapauksissa saada selkeä näkemys toimilupaa hakevan luottolaitoksen tulomallista, siitä, miten se aikoo saada tuloja sekä tavanomaisessa liiketoiminnassa että stressitilanteissa, sekä taustalla olevien oletusten uskottavuudesta.

104. Toimivaltaisten viranomaisten olisi kiinnitettävä erityistä huomiota suuriin kasvutasoihin ja niihin liittyviin riskioletuksiin, myös toimilupaa hakevan luottolaitoksen täytäntöönpano- ja riskinhallintavalmiuksien riittävyyden osalta, joilla tuetaan kohdennettujen suunnitelmien saavuttamista, 92 kohdan mukaisesti tehtyä analyysiä seuraten. Taustalla olevien oletusten uskottavuuden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon eri tekijöitä, muun muassa yleinen liiketoimintastrategia, tuotteiden hinnoittelu, liiketoimintaympäristö, rahoitusstrategia, riskinsietokyky ja riskinottohalu, vakaan ja järkevän hoidon varmistamiseen tähtäävien käytäntöjen olemassaolo jne. Liiketoimintamallin kestävyys osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada perusteellinen näkemys kustannusrakenteesta ja asiaankuuluvista indikaattoreista, esimerkiksi kustannusten ja tavoitetulojen suhteen kehityksestä (absoluuttinen tai suhteessa vertaislaitoksiin) ennakoidun liiketoimintasuunnitelman jakson lopussa ja stressitilanteissa.
105. Tavoitekustannusrakennetta (esim. työvoima-, hallinto- tai IT-kustannukset) tulisi arvioida absoluuttisena arvona ja mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan vertaillen vertaislaitoksiin. Siinä olisi otettava huomioon merkittävä kielteinen vaikutus, joka tiettyjen kustannusten aliarvioinnilla, erityisesti alkuvaiheessa tai stressitilanteissa, voi olla liiketoimintamallin ja/tai -strategian kestävyys. Toimivaltaisten viranomaisten olisi kiinnitettävä huomiota toistuviin kustannuskeskitymiin, jotka voivat kertoa kustannusrakenteen jäykyydestä.
106. Kun käsitellään kustannusmalleja, teknologiaa hyödyntäviin liiketoimintamalleihin huomattavasti luottavilla toimilupaa hakevilla luottolaitoksilla on todennäköisesti pienemmät marginaalikustannukset kuin luottolaitoksilla, joiden liiketoimiin liittyy suurempia muuttuvia kustannuksia. Siksi tällaisten liiketoimintamallien kannattavuus periaatteessa todennäköisesti kasvaa, kun on saavutettu tietty kriittinen massa, johon voidaan sulauttaa kiinteät investointikustannukset. Toimivaltaisten viranomaisten olisi siksi otettava kyseisten hakijoiden osalta huomioon keskeiset menot, kuten suunnittelun tai tuotemarkkinoinnin osaaminen ja infrastruktuuri-investoinnit.

7.2.6 Valvojan kokonaisnäkemys

107. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi liiketoimintasuunnitelman ja toimitettujen talousennusteiden perusteella laatia valvojan kokonaisnäkemys, jotta voidaan arvioida, a) onko toimilupaa hakevan luottolaitoksen liiketoimintamalli kannattava ja kestävä ja b) pystyykö toimilupaa hakeva luottolaitos noudattamaan vakavaraisuusvaatimuksia suunnittelujakson ajan. Valvojan kokonaisnäkemys perustuu toimivaltaisen viranomaisen asiantuntijaharkintaan, ja sen tavoitteena on laatia yhdenmukainen ja kokonaisvaltainen arviointi liiketoimintasuunnitelmasta ja taloudellisista ennusteista ja erityisesti taustalla olevien

oletusten uskottavuudesta. Valvojan kokonaisnäkemysten tulisi perustua liiketoimintastrategiasta, liiketoimintaympäristöstä (mahdollisista vertaislaitoksista, markkinasuuntauksista ja muista ulkoisista tekijöistä, jotka voivat vaikuttaa tulevaan kannattavuuteen) ja keskeisistä sisäisistä tekijöistä saatujen tietojen arviointiin. Sitä pitäisi verrata toimilupaa hakevan luottolaitoksen omiin näkemyksiin (taloudelliset ennusteet, kuten 93–106 kohdassa selitetään), jotta niiden yleinen uskottavuus voidaan arvioida.

108. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi tarkastettujen tietojen perusteella kyseenalaistaa toimilupaa hakevan luottolaitoksen oletukset ja laatia oma valvontanäkemysensä. Jos oletukset eivät ole uskottavia, toimivaltaiset viranomaiset voivat laatia vaihtoehtoisia oletuksia ja tehdä herkkyyssanalyysin, jossa määritetään määrällinen vaikutus liiketoimintasuunnitelman asiaan liittyviin aloihin. Toimivaltainen viranomainen pystyy alakohtaisen kyseenalaistamisen ja tarvittaessa vastaavien vaihtoehtoisten oletusten soveltamisen avulla määrittämään ja arvioimaan herkkyyssanalyysin yleisen vaikutuksen taloudellisiin ennusteisiin ja viime kädessä merkityksellisimpiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Toimivaltainen viranomainen voi kyseenalaistaa sekä perus- että stressiskenaarion.
109. Valvontanäkemys ja herkkyyssanalyysi tulisi tehdä 70 kohdassa esitetyn suhteellisuutta koskevan lähestymistavan mukaisesti, ja niissä olisi otettava huomioon suunnitellun liiketoimintamallin suhteellinen riski ja monimuotoisuus. Jos valvojan kokonaisnäkemys poikkeaa hakijan näkemyksestä, toimivaltaiset viranomaiset voivat harkita tiettyjen havaintojen jakamista toimilupaa hakevan luottolaitoksen kanssa. Näin voidaan korjata tietopuutteet ja syventää ymmärrystä toimilupaa hakevan luottolaitoksen tekemistä oletuksista. Valvontaan liittyvä vuoropuhelu voi johtaa siihen, että toimilupaa hakeva luottolaitos toimittaa tarkistetun liiketoimintasuunnitelman ja taloudellisen ennusteen, joihin on tehty kaikki tarvittavat korjaavat toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa sen kannattavuus ja kestävyys ja viime kädessä vakavaraisuusvaatimusten noudattaminen suunnittelujaksolla. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaiset viranomaiset voivat myös harkita riskien lievennystoimenpiteitä 4.2 jakson 25–32 kohdassa esitettyinä ennakkoehtoina, myöhempinä velvoitteina tai rajoituksina.

8. Pääoma

8.1 Yleiset perusteet

110. Pääoman tason määrittämisessä tulisi pyrkiä varmistamaan, että luvan saanut luottolaitos noudattaa omia varoja koskevia vaatimuksia ja muita vakavaraisuusvaatimuksia silloin, kun lupa myönnetään, ja vakavassa mutta mahdollisessa stressiskenaariossa vähintään kolmen vuoden ajan.
111. Toimiluvan myöntämistä varten pääoman taso olisi määritettävä perustamispääoman ja omia varoja koskevien vaatimusten perusteella 8.2 jaksossa esitetyn menetelmän mukaisesti.
112. Yhteisessä arviointimenettelyssä perustamispääoma on kiinteä määrä, joka on määritetty kansallisessa laissa tapauksen mukaan vakavaraisuusdirektiivin 12 artiklan 1 kohdan¹⁶ tai 12 artiklan 4 kohdan¹⁷ mukaisesti.
113. Omia varoja koskevat vaatimukset ovat riskipohjaisia¹⁸ ja velkapohjaisia¹⁹ pääomavaatimuksia vakavaraisuusasetuksen I osaston 2 ja 3 osan mukaisesti.
114. Vaikka EU:ssa on eroja kansallisessa lainsäädännössä asetetun perustamispääoman absoluuttisen arvon osalta, yhteisessä arviointimenettelyssä pyritään varmistamaan, että pääoman taso asetetaan toimilupaa myönnettäessä takaamaan vakavaraisuusvaatimusten noudattaminen perusskenaariossa ja vähintään kolmen vuoden suunnittelujaksolla vakavassa mutta mahdollisessa stressiskenaariossa.
115. Jäljempänä 8.2 jaksossa esitetty pääoman tason määrittäminen toimilupaa myönnettäessä ja 8.3 osassa määritetty toimiluvan myöntämisessä maksettava määrä eivät rajoita kansallisella tasolla vahvistettujen ankarampien vaatimusten soveltamista.

8.2 Pääoman tason määrittäminen

116. Pääoman tason määrittämisessä toimivaltaisen viranomaisen tulisi

(a) määrittää asianmukaisesti riskit (ja niihin liittyvät riskipainotetut omaisuuserät) 7.2.6 jakson mukaisesti tarkistetun liiketoimintasuunnitelman perusteella ja arvioitava omia

¹⁶ ”Rajoittamatta kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen muiden yleisten ehtojen soveltamista, toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa luottolaitoksen liiketoiminnan aloittamiseksi, jos luottolaitoksella ei ole erillisiä omia varoja tai sen perustamispääoma on pienempi kuin 5 miljoonaa euroa.”

¹⁷ ”Jäsenvaltiot voivat myöntää toimiluvan tietyille luottolaitosryhmille, joiden perustamispääoma on 1 kohdassa säädettyä pienempi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) perustamispääoma on vähintään 1 miljoonaa euroa;

b) asianomaiset jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle ja EPV:lle perusteensa tämän mahdollisuuden käyttämiselle.”

¹⁸ Ydinpääoma, ensisijainen pääoma, kokonaispääomavaatimukset.

¹⁹ Vähimmäisomavaraisuusaste.

varoja koskevat vaatimukset (riskipohjaiset ja velkapohjaiset) vähintään kolmen vuoden ajalta (eli omat varat, jotka tarvitaan varmistamaan vakavaraisuusvaatimusten täydellinen noudattaminen kolmen ensimmäisen vuoden ajan ja niiden lopussa ottaen huomioon kyseisenä ajanjaksona kertyneet odotetut tappiot)

(b) lisätä perustamispääomaan odotetut kertyneet tappiot kolmelta ensimmäiseltä vuodelta

(c) valita korkeampi a tai b kohdasta²⁰.

Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että tämän kohdan ²¹ a alakohdan mukainen arvio omia varoja koskevista vaatimuksista on suurempi ²² määrä, joka johtuu 7.2.6 jakson mukaisesti tarkistetun liiketoimintasuunnitelman perusskenaariosta tai vakavasta mutta mahdollisesta stressiskenaariosta²³. Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että näin määritetty suurempi määrä on perusta sen pääoman laskennalle, joka toimilupaa hakevalla luottolaitoksella odotetaan olevan saatavilla toimilupaa myönnettäessä, kuten 8.3 jaksossa tarkemmin määritetään. Toimilupaa myönnettäessä pääoman osuus, joka on maksettava ennen toiminnan aloittamista, määritetään 123 kohdan mukaisesti.

117. Jos toimivaltainen viranomainen on konsolidoiva valvoja, sen on arvioitava uuden toimiluvan saaneen luottolaitoksen odotettu vaikutus pääomavaatimuksiin konsolidoidulla tasolla. Tämä tehdään 7.2.6 jakson mukaisesti arvioidun liiketoimintasuunnitelman perusteella. Tätä varten toimivaltaisen viranomaisen pitäisi käyttää 33 kohdan mukaisesti arvioidun konsolidoinnin analyysia.

118. Jos pankkikonserniin kuuluva hakija hakee pääomaa koskevia poikkeuksia vakavaraisuusasetuksen 7 tai 10 artiklan mukaisesti, toimivaltaiset viranomaiset voivat edellä mainittujen säännösten mukaisen harkintavaltansa mukaisesti päättää arvioida hakijan kelpoisuutta hakea poikkeusta tiukasti ja perusteellisesti ja ottaa siinä huomioon toimilupahakemuksen erityisominaisuudet.

119. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo harkintavaltaansa harjoittaessaan olevansa asemassa, jossa se voi tehdä tiukan ja perusteellisen arvion, ja katsoo, että vakavaraisuusasetuksessa

²⁰ Liitteessä esitetyissä kaavioissa 1, 2 ja 3 havainnollistetaan seuraavat tapaukset: a) kaaviossa 1 esitetään esimerkki tapauksesta, jossa omia varoja koskevat vaatimukset ovat suuremmat kuin perustamispääoma ja vuosittain kertyneet tappiot; b) kaaviossa 2 esitetään esimerkki tapauksesta, jossa perustamispääoma yhdessä vuosittain kertyneiden tappioiden kanssa on suurempi kuin arvioidut omia varoja koskevat vaatimukset; c) kaaviossa 3 esitetään esimerkki muutoksesta perustamispääoman ja tappioiden ja omia varoja koskevien vaatimusten suuremmassa määrässä kolmena vuotena, jotka otetaan huomioon pääoman määrittämisessä, kun toimilupa myönnetään.

²¹ Ja asiaan liittyvät odotetut kertyneet tappiot, joita käytetään määrittämään tämän kohdan 116(b) alakohdan mukainen määrä.

²² Joissakin tapauksissa se on liiketoimintasuunnitelman perusskenaario eikä stressiskenaario (jotka molemmat toimivaltainen viranomainen tarvittaessa kyseenalaistaa), joka voi johtaa suurempien omia varoja koskevien vaatimusten määrittämiseen (esimerkiksi liiketoiminnan voimakkaamman kasvun vuoksi) ja siten suurempiin pääomavaatimuksiin kokonaisuudessaan (mukaan lukien odotettujen tappioiden laskeminen suunnittelujakson kolmen vuoden aikana). Siinä tapauksessa vaaditun pääoman määrän määrittäisivät korkeimmat arvioidut omia varoja koskevat vaatimukset ensimmäisen kolmen vuoden aikana ja kolmen ensimmäisen vuoden aikana kertyneet tappiot perusskenaariota mukaisesti.

²³ Stressiskenaariossa ennakoitujen tappioiden huomioon ottamisessa pitää pyrkiä varmistamaan luottolaitoksen riittävä sietokyvyyn taso toiminnan aloitusjaksolla myös siksi, että pilarin 2 mukaisia pääomavaatimuksia ei ole vielä määritetty.

esitetyt asiaankuuluvat ehdot täytetään ja että poikkeus voidaan myöntää, ja kyseinen poikkeus myönnetään, kun toimilupa myönnetään, toimiluvan myöntämisen aikainen pääoma (ja siihen liittyvä maksu) pitäisi määritellä johdonmukaisesti 116–117 kohdan kanssa ottaen poikkeus huomioon.

120. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että pääomaa koskevaa poikkeusta ei voida myöntää, kun toimilupa myönnetään, toimivaltaisen viranomaisen pitäisi määritellä pääoman taso 116–117 kohdassa esitetyn menettelyn mukaisesti. Erityistapauksissa, joissa toimivaltainen viranomainen arvioi, että poikkeusta ei voida myöntää, kun toimilupa myönnetään, mutta kohtuullisin syin voidaan arvioida, että se voitaisiin myöntää myöhemmin, toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa toimenpiteitä, joilla lievennetään pääoman tason vaikutusta, kun toimilupa myönnetään.

8.3 Pääoman laatu, maksaminen ja saatavuus

121. Toimivaltaisen viranomaisen pitäisi todentaa 8.2 jakson mukaisesti määritetyn pääoman riittävyys vakavaraisuusasetuksen I osaston 2 ja 3 osassa esitettyjen asiaankuuluvien säännösten nojalla vaaditun laadun mukaisesti. Erityisesti vakavaraisuusdirektiivin 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustamispääoma muodostuu ”ainoastaan yhdestä tai useammasta [vakavaraisuusasetuksen] 26 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa tarkoitettusta erästä”.

122. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että luottolaitoksen pääoma erotetaan omistajan varoista ja että se on kokonaan, välittömästi ja rajoituksetta käytettävissä ainoastaan luottolaitoksen käyttöön.

123. Ennen toimiluvan myöntämistä kokonaan maksettava pääomatason osuus on suurempi seuraavista:

- a) 8.2 osan mukaisesti määritetty pääoman osuus, joka tarvitaan kattamaan kokonaan ensimmäinen toimintavuosi (eli omat varat, jotka tarvitaan varmistamaan vakavaraisuusvaatimusten täydellinen noudattaminen ensimmäisen 12 kuukauden ajan ja niiden lopussa ottaen huomioon kyseisenä ajanjaksona kertyneet odotetut tappiot), tai
- b) perustamispääoma sekä ensimmäisen vuoden tappiot.

124. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi todentaa ja arvioitava asianmukaisten todisteiden nojalla, että edellä a tai b alakohdan mukaisesti kokonaan maksettu pääoman osuus on tosiasiallisesti maksettu kokonaan, että sen alkuperä on laillinen ja että se on kirjattu yrityksen rekisteriin ennen toimiluvan myöntämistä. Varojen laillisen alkuperän arvioimiseksi ²⁴

²⁴ 'Varojen alkuperällä' tarkoitetaan liikesuhteeseen tai yksittäiseen liiketoimeen liittyvien varojen alkuperää. Määritelmään sisältyy toiminta, joka on tuottanut liikesuhteessa käytetyt varat, kuten asiakkaan palkan, sekä keinot, joilla asiakkaan varat on siirretty. Varat voidaan myös johtaa ”varallisuuden lähteestä”, joka tarkoittaa asiakkaan kokonaisvarallisuutta, esimerkiksi perintöä tai säästöjä, ks. EPV:n rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskitekijöitä koskevien ohjeiden 12 kohdan n ja o alakohta, EBA/GL/2021/02, annettu 1.3.2021, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/revised-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

toimivaltaisten viranomaisten olisi sovellettava Euroopan pankkiviranomaisen määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen rahoituslalla sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevien yhteisten ohjeiden²⁵ 14.5 ja 14.6 kohdassa esitettyjä perusteita, jotka liittyvät toimintaan, jolla varat on tuotettu, sekä keinoihin, joilla varat on siirretty, jotta voidaan arvioida, onko kyseessä rahanpesun tai terrorismin rahoituksen lisääntynyt riski.

125. Edellä sanotun rajoittamatta, lainkäyttöalueilla, joissa 123 kohdan a) tai b) alakohdassa tarkoitettu pääoman osuus on maksettava ennen luottolaitoksen toiminnan aloittamista eikä ennen toimiluvan myöntämistä, toimivaltaisten viranomaisten olisi toimiluvan myöntämistä varten arvioitava huolellisesti hakijan toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien 6 artiklan 2 kohdan²⁶ mukaisesti toimittama suunnitelma ja täytäntöönpanon aikataulu, jotta voidaan varmistaa, että kyseinen pääoman määrä maksetaan kokonaan ennen luottolaitoksen toiminnan aloittamista ja että sen alkuperä on laillinen.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi sisällytettävä toimilupaan nimenomainen ehto, jolla toimiluvan vaikutuksia lykätään vähintään siihen asti, että siinä määritetyt pääoman osuudet on tosiasiallisesti maksettu.

126. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että toimilupaa hakevalla luottolaitoksella on käytössä pääoman täytäntöönpanoa koskeva suunnitelma, jossa käsitellään 8.2 jakson mukaisesti määritetyn pääoman jäljellä olevaa määrää, jota ei ole maksettu 123 ja 124 kohdan mukaisesti, kun toimilupa myönnettiin ja joka on tarkoitettu kattamaan toisen ja kolmannen vuoden toimet. Tällaisessa pääoman täytäntöönpanosuunnitelmassa olisi osoitettava rahoituslähteiden tyyppi ja pääomanlisäysten ajoitus, jotta voidaan välttää mahdollinen liiketoimintatavoitteiden saavuttamatta jättäminen ja sellaisten tappioiden mahdollinen ilmaantuminen, jotka vaikuttavat siihen, täyttääkö luottolaitos pääomaa koskevat vähimmäisvaatimukset. Rahoituslähteiden tyyppi – kuten osakkeenomistajan yksityiset rahoitusvarat, rahoitusmarkkinoilla liikkeeseen lasketut tai laskettavat rahoitusvälineet ja kaikki omien varojen osalta tehdyt sopimukset – pitäisi arvioida huolellisesti, jotta voidaan varmistaa, että niiden alkuperä on laillinen ja että ne ovat heti saatavilla niiden ehtojen perusteella.

²⁵ JC/GL/2016/01, annettu 20.12.2016, määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen rahoituslalla sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevat yhteiset ohjeet, saatavilla osoitteessa <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/joint-guidelines-for-the-prudential-assessment-of-acquisitions-of-qualifying-holdings>

²⁶ Jos perustamis pääomaa ei ole maksettu kokonaan, kun hakemus toimitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle, hakemuksessa esitetään ennakoitu suunnitelma ja täytäntöönpanon aikataulu sen varmistamiseksi, että perustamis pääoma maksetaan kokonaan ennen toimiluvan myöntämistä luottolaitoksen toiminnan aloittamiselle.

9. Sisäinen hallinto

9.1 Yleiset perusteet

127. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä huolellinen ja kokonaisvaltainen arviointi järjestelmistä, prosesseista ja mekanismeista, jotka liittyvät toimilupaa hakevan luottolaitoksen sisäiseen hallintoon. Siinä on pidettävä mielessä, että varavakaisuusdirektiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa luottolaitoksen liiketoiminnan aloittamiseen, jos hyvää ja tehokasta riskienhallintaa ei voida näyttää toteen.
128. Tässä esitetyn yhteisen arviointimenettelyn tarkoituksena on ohjata toimivaltaisia viranomaisia arvioimaan hakemusasiakirjoja, jotka liittyvät sisäisen hallinnon järjestelmiin, toimintarakenteeseen, käytäntöihin ja prosesseihin. Yhteisessä arviointimenettelyssä annetaan ohjeita keskeisistä tekijöistä ja näkökohdista, joita toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava toimiluvan myöntämistä varten. Se ei vaikuta *EPV:n sisäisten hallinnosta ja ohjauksesta antamien ohjeiden (toinen versio)*²⁷, *EPV:n ja EASMAN ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten antamien ohjeiden (tarkistettu)*²⁸, *EPV:n palkitsemisjärjestelmistä antamien ohjeiden (tarkistettu)*²⁹, *EPV:n ulkoistamisjärjestelyistä antamien ohjeiden*³⁰ ja *EPV:n tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskien hallinnasta antamien ohjeiden*³¹ lisäosien soveltamiseen. Toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa arvioinnissa olisi pyrittävä varmistamaan, että luottolaitos noudattaa asiaankuuluvia *EPV:n ohjeita*.
129. Tässä osassa ja yhdenmukaisesti 13 kohdan kanssa hallintokehys, erityisesti sisäisen valvonnan järjestelmä, mukaan lukien riskienhallintakehys, koskee myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä, ja sitä tulisi arvioida *rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskitekijöitä koskevien EPV:n ohjeiden*³² mukaisesti, kun arvioidaan toimilupaa hakevan luottolaitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan käytäntöjä ja menettelyjä.
130. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi saada kokonaisvaltainen näkemys siitä, miten luottolaitos on järjestetty, sekä selkeä näkemys sen hallinnosta ja operatiivisesta rakenteesta

²⁷ EBA/GL/2021/05, 2.7.2021, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/guidelines-internal-governance-second-revision>

²⁸ EBA/GL/2021/06, 2.7.2021, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/joint-esma-and-eba-guidelines-assessment-suitability-members-management-body-revised>

²⁹ EBA/GL/2021/04, 2.7.2021, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies-second-revision>

³⁰ EBA GL/2019/02, 25.2.2019, saatavilla osoitteessa <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing-arrangements>

³¹ EBA/GL/2019/04, 29.11.2019, saatavilla osoitteessa <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

³² EBA/GL/2021/02, 1.3.2021, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/revised-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

sekä muista järjestelmistä, prosesseista ja mekanismeista, joiden on oltava hyvin suunniteltuja. Hakijalla olisi oltava asianmukaiset valmiudet, jotta sitä voidaan pitää riittävän kykenevänä harjoittamaan aiottua liiketoimintaa vakaasti ja järkevästi.

131. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi vakuuttua siitä, että hakemusasiakirjoissa esitetään järjestelmät, prosessit ja mekanismit, jotka osoittavat asianmukaisesti, että luottolaitoksella on selkeä, läpinäkyvä ja luotettava hallintorakenne, jolla varmistetaan tehokas päätöksenteko ja hyvä hallintotapa, ja että valtuudet ja vastuut on osoitettu selkeästi kaikilla organisaation tasoilla ja hallintoelimissä.
132. Toimivaltaisten viranomaisten sisäisen hallinnon vaatimuksista tekemän arvioinnin perusteellisuudessa olisi otettava huomioon näiden ohjeiden 17–21 kohdassa esitetyt suhteellisuusperusteet ja hakijan yksilöllinen riskiprofiili.
133. Arvioinnin tulisi perustua asiakirjoihin ja tietoihin, jotka toimilupaa hakeva luottolaitos on toimittanut erityisesti *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 1 artiklan l alakohdan, 4 artiklan g ja h alakohdan, 5 artiklan 1 kohdan b–f alakohdan mukaisesti, ja kaikkiin lisäasiakirjoihin, joita toimivaltainen viranomainen pyytää kyseisten teknisten sääntelystandardien 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

9.2 Ylin hallintoelin

9.2.1 Ylimmän hallintoelimen hallintotehtävä ja ylimmän hallintoelimen valvontatehtävä

134. Ohjeissa pyritään käsittelemään kaikkia olemassa olevia hallintorakenteita suosimatta mitään erityistä rakennetta. Niissä ei puututa kansallisen yhtiöoikeuden mukaiseen yleisen toimivallan jakautumiseen. Ohjeita tulisikin soveltaa jäsenvaltioissa käytössä olevista hallintorakenteista riippumatta (yksiportainen ja/tai kaksiportainen ja/tai muu rakenne). Ylimmällä hallintoelimellä, siten kuin se on määritelty direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 7 ja 8 alakohdassa, on katsottava olevan sekä hallinnollisia (liikkeenjohdollisia) että valvontaan liittyviä (muuta kuin liikkeenjohdollisia) tehtäviä³³.
135. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida hakemus, erityisesti yhtiöjärjestys ja muut vastaavat perustamisasiakirjat³⁴ sekä ylimmän hallintoelimen tehtäväkuvaus³⁵. Niiden tulisi vakuuttua siitä, että asiakirjoissa käsitellään asianmukaisesti ylimmän hallintoelimen rooleja ja vastuita ja erotetaan toisistaan hallinnollinen (liikkeenjohdollinen) tehtävä ja valvontaan liittyvä (muu kuin liikkeenjohdollinen) tehtävä. Tämän mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti

³³ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 8 kohta. Ks. myös direktiivin 2013/36/EU johdanto-osan 56 kappale.

³⁴ Toimitettu toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien mukaisesti.

³⁵ Toimitettu toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien mukaisesti.

- (a) tarkistaa, että ylin hallintoelin kantaa laitoksesta viimekätisen kokonaisvastuun ja että se määrittelee sellaiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan laitoksen tehokas ja vakaa hoito, valvoo niiden täytäntöönpanoa ja vastaa niistä³⁶
- (b) vakuuttaa siitä, että ylimmän hallintoelimen velvollisuuksiin³⁷ kuuluu seuraavien kokonaisuuksien määrittäminen, hyväksyminen ja täytäntöönpanon valvominen: a) laitoksen yleinen liiketoimintastrategia ja keskeiset toimintapolitiikat; b) kokonaisriskistrategia, joka sisältää laitoksen riskinottohalun ja riskienvalvontajärjestelmä ja toimenpiteet, joilla varmistetaan, että ylin hallintoelin käyttää riittävästi aikaa riskeihin liittyvien asioiden käsittelyyn; c) riittävän tasoinen ja tehokas sisäisen hallinnon ja ohjauksen ja sisäisen valvonnan järjestelmä, joka sisältää selkeän organisaatorakenteen ja hyvin toimivat ja riippumattomat sisäistä riskienvalvontaa, säännösten noudattamisen valvontaa ja sisäistä tarkastusta koskevat toiminnot, joilla on riittävästi toimivaltaa, painoarvoa ja resursseja tehtäviensä suorittamiseen; d) riittävän tasoinen ja tehokas sisäisen hallinnon ja ohjauksen ja sisäisen valvonnan järjestelmä sovellettavien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan yhteydessä; e) sisäinen pääoma ja säädetty vähimmäispääomapohja, jotka määräänsä, laatunsa ja jakautumisensa puolesta riittävät kattamaan laitokseen liittyvät riskit; f) laitoksen likviditeetin hallinnan tavoitteet; g) 170 ja 171 kohdassa kuvattu palkitsemisjärjestelmä; h) järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että ylimmän hallintoelimen yksilölliset ja yhteiset sopivuusarviointit suoritetaan tehokkaasti, että ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja jatkuvuussuunnittelu ovat asianmukaisia ja että ylin hallintoelin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti; i) keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden valinta ja sopivuuden arviointi³⁸; j) järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa ylimmän hallintoelimen kunkin valiokunnan sisäinen toiminta, jos sellaisia perustetaan³⁹; k) riskikulttuuri, jossa huomioidaan laitoksen riskitietoisuus ja riskinottoon liittyvä toiminta; l) yrityskulttuuri ja arvot, jotka edistävät vastuullista ja eettistä käyttäytymistä ja sisältävät menettelytapaohteet tai muun vastaavan välineen; m) laitostenvälisen tason eturistiriitoja koskeva menettely ja henkilöstön eturistiriitoja koskeva menettely; ja n) järjestelyt, joiden tavoitteena on varmistaa kirjanpidon ja tilinpäätöstietojen raportointijärjestelmien eheys ja joihin sisältyvät taloudelliset ja toimintaan liittyvät tarkastukset ja lakien ja asianmukaisten standardien noudattaminen.

³⁶ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 19 kohta.

³⁷ Ks. hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 22 kohta.

³⁸ Kuten *hallinnosta ja ohjauksesta annetuissa EPV:n ohjeissa* määritellään, 'keskeisistä toiminnoista vastaavalla henkilöllä' tarkoitetaan henkilöitä, jotka vaikuttavat merkittävästi laitoksen johtamiseen, mutta jotka eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä tai toimi toimitusjohtajana. Näitä henkilöitä ovat sisäisten valvontatoimintojen päälliköt ja talousjohtaja, mikäli he eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä, ja mahdollisesti muut laitoksen riskinoton määrään suhteutetun lähestymistavan mukaisesti tunnistetut keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt. Keskeisistä toiminnoista vastaavia muita henkilöitä voivat olla muun muassa merkittävien toimialojen, Euroopan talousalueella tai Euroopan vapaakauppa-alueella sijaitsevien sivuliikkeiden, kolmansissa maissa sijaitsevien tytäryritysten sekä muiden sisäisten toimintojen johtajat. Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

³⁹ *Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* 22 kohdan i alakohdan mukaisesti tällaisissa järjestelyissä olisi yksilöitävä "i. kunkin valiokunnan rooli, kokoonpano ja tehtävät; ii. asianmukainen tiedonkulku, johon kuuluvat suositusten ja päätelmien dokumentointi sekä kunkin valiokunnan ja ylimmän hallintoelimen sekä toimivaltaisten viranomaisen ja muiden osapuolten väliset raportointisuhteet".

- (c) vakuuttua siitä, että hakemuksessa edellä b alakohdassa tarkoitettujen tehtävien määrittelemisessä, hyväksymisessä ja täytäntöönpanon valvomisessa ylin hallintoelin pyrkii kestävään liiketoimintamalliin, jossa otetaan huomioon kaikki riskit, myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvät
- (d) vakuuttua siitä, että asiaankuuluviissa hakemusasiakirjoissa esitetään järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että ylimmän hallintoelimen yksilölliset ja yhteiset sopivuusarviointit suoritetaan tehokkaasti, että puheenjohtajan roolit ja vastuut määritetään selkeästi, että ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja jatkuvuussuunnittelu ovat asianmukaisia ja hallintoelin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden ja sopivuuden arvioinnista annettujen EPV:n ohjeiden* mukaisesti
- (e) arvioida, että johtotehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin on vastuussa ylimmän hallintoelimen asettamien strategioiden täytäntöönpanosta sekä keskusteltava säännöllisesti näiden strategioiden täytäntöönpanosta ja asianmukaisuudesta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen kanssa. Käyttäessään harkintavaltaansa ja tehdessään päätöksiä laitoksen strategiasta johtotehtäväänsä hoitavalla ylimmällä hallintoelimellä on myös oltava valtuudet kyseenalaistaa rakentavasti ja arvioida kriittisesti sille toimitettuja arviointiehdotuksia, selvityksiä ja tietoja⁴⁰
- (f) vakuuttua siitä, että sovellettavan kansallisen yhtiöoikeuden mukaisesti annettuja velvollisuuksia rajoittamatta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee⁴¹: a) valvoa ylimmän hallintoelimen päätöksentekoa ja toimia sekä harjoittaa johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehokasta seuranta valvomalla ja tarkastamalla sen suoriutumista yksilötasolla ja kokonaisuutena sekä laitoksen strategian ja tavoitteiden täytäntöönpanoa; b) varmistaa laitoksen sisäisen hallinnon ja ohjauksen kehyksen tehokkuus, arvioida sitä aika ajoin ja ryhtyä tarvittaviin toimiin tunnistettujen puutteiden korjaamiseksi; c) valvoa ja seurata, että laitoksen strategiset tavoitteet, organisaatorakenne ja riskistrategia, joka sisältää riskinottohalun ja riskienvalvontajärjestelmän, sekä muut järjestelmät (kuten palkitsemisjärjestelmä) ja tietojen julkistamisperiaatteet pannaan täytäntöön johdonmukaisesti; d) valvoa, että laitoksen riskikulttuuria sovelletaan johdonmukaisesti; e) valvoa menettelytapaoheiden tai vastaavien sekä tehokkaiden periaatteiden täytäntöönpanoa ja ylläpitämistä, jotta voidaan tunnistaa, hallita ja lieventää tosiasiallisia ja mahdollisia eturistiriitoja; f) valvoa taloudellisten tietojen ja tilinpäätösraportoinnin sekä sisäisen valvontajärjestelmän eheyttä, mukaan luettuna tehokasta ja vakaata riskienvalvontajärjestelmää; g) varmistaa, että sisäisten valvontatoimintojen johtajat voivat toimia riippumattomasti ja että riippumatta velvollisuudesta raportoida muille sisäisille elimille, liiketoimintaloille tai -yksiköille, ne voivat tuoda esille ongelmia ja varoittaa suoraan valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä tarpeen mukaan, mikäli haitallinen riskikehitys vaikuttaa tai

⁴⁰ Ks. hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 30 kohta.

⁴¹ Ks. hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 34 kohta.

saattaa vaikuttaa laitokseen; ja h) valvoa sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman täytäntöönpanoa riski- ja tarkastusvaliokuntien alustavan osallistumisen jälkeen, mikäli tällaiset valiokunnat on perustettu

(g) todentaa, että perustettaviin valiokuntiin liittyvät asiaankuuluvat hakemusasiakirjat sisältävät niiden koostumuksen, kokoonpanon, aseman ja velvollisuuksien ja tehtävien osoittamisen ylimmän hallintoelimen erikoisvaliokuntien kesken *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.

136. Direktiivin (EU) 2015/849 (rahanpesunvastainen direktiivi) 46 artiklan 4 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös todentaa, että hakemusasiakirjoissa määritetään hallituksen jäsen, joka on vastuussa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien vaatimusten noudattamiseksi tarvittavien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten täytäntöönpanosta.

9.2.2 Ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointi

137. Vakavaraisuusdirektiivin 13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä ylimmän hallintoelimen jäsenille sopivuuden arviointi ja evättävä toimilupa, jos nämä eivät täytä vakavaraisuusdirektiivin 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia.

138. Tarvittaessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä sopivuuden arviointi myös keskeisistä toiminnoista vastaaville henkilöille, kuten *hallinnosta ja ohjauksesta annetuissa EPV:n ohjeissa* määritetään.

139. Tällainen sopivuuden arviointi tulisi tehdä *ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista annettujen EPV:n ja ESMAn ohjeiden* mukaisesti.

9.3 Organisaatiorakenne

140. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi todentaa, että luottolaitoksen organisaatiorakenteesta käy ilmi, että organisaatio on vakaa ja tehokkaat raportointilinjat, vastuiden jakaminen sekä riskin mittaaminen ja hallinta, mukaan lukien myöhempi valvonta on järjestetty, jotta voidaan varmistaa luottolaitoksen vakaa ja järkevä hoito. Arviointiin tulisi kuulua myös organisaatiokaavio, jossa esitetään suunniteltu sisäinen organisaatio osastojen, jaostojen, ryhmien ja niihin liittyvän henkilöstön osoittamisen osalta.

141. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi arvioida huolellisesti, onko toimitettu organisaatiorakenne – myös suunniteltu koko, kokoaikaisten työntekijöiden määrä ja järjestelmät – yhteismitallinen liiketoimintamallin, harjoitettavan liiketoiminnan ja maantieteellisen jakautumisen sekä niiden riskien osalta, joita toimilupaa hakeva luottolaitos

aikoo ottaa. Tällaista arviointia olisi siksi tuettava näiden ohjeiden 7 jakson mukaisesti arvioidulla liiketoimintasuunnitelmalla.

142. Jotta toimilupa voidaan myöntää tai soveltuvin osin toiminta aloittaa, toimivaltaisten viranomaisten olisi oltava riittävän vakuuttuneita organisaatorakenteen täytöntöönpanossa saavutetusta edistyksestä. Tämä koskee myös edistymistä tarvittavan riittävän pätevän henkilöstön palkkaamisessa.
143. Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että vältetään läpinäkymättömiä ja tarpeettoman monikerroksisia rakenteita, joilla ei ole selkeää taloudellista perustaa tai oikeudellista tarkoitusta tai joita voitaisiin käyttää rahanpesuun tai muihin talousrikoksiin liittyvään tavoitteeseen⁴².
144. Kun liiketoimintasuunnitelmassa esitetään rakenteiden perustamista muille lainkäyttöalueille, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudatetaanko kyseisillä lainkäyttöalueilla ”EU:n asettamia ja kansainvälisiä standardeja, jotka koskevat verotuksen avoimuutta, rahanpesun vastustamista ja terrorismin rahoittamisen ehkäisemistä”⁴³. Niiden tulisi myös arvioida, missä määrin suunniteltu rakenne palvelee selvää taloudellista ja lainmukaista tarkoitusta tai missä määrin rakennetta voitaisiin käyttää lopullisena edunsaajana olevan omistajan henkilöllisyyden piilottamiseen tai missä määrin liiketoimintastrategia (myös asiakkaan pyyntö, joka johtaa mahdolliseen rakenteen perustamiseen) aiheuttaa huolta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, voiko rakenne häiritä laitoksen ylimmän hallintoelimen suorittamaa yleistä valvontaa tai laitoksen kykyä hallita siihen liittyvää riskiä ja syntykö rakenteesta esteitä toimivaltaisten viranomaisten suorittamalle tehokkaalle valvonnalle⁴⁴.

9.3.1 Yrityksen arvot, riskikulttuuri, menettelytapaohjeet ja hallintokäytännöt

145. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi todentaa, että yrityksen arvoihin liittyvällä ylimmän hallintoelimen tehtäväkuvauksella varmistetaan korkeiden eettisten ja ammatillisten ohjeiden vahvistaminen, noudattaminen ja edistäminen sekä luodaan tehokkaan kyseenalaistamisen ympäristö, jossa päätöksentekoprosesseissa tuodaan esiin erilaisia näkemyksiä.
146. *Toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdan viidennen luetelmakohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on myös arvioitava luonnos toimintaperiaatteista, joilla edistetään ylimmän hallintoelimen monimuotoisuutta. Niiden tulisi vakuuttua siitä, että ne ovat vakavaraisuusdirektiivin

⁴² Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 76 kohdassa todetaan ”Laitosten tulee välttää liian monimutkaisten ja läpinäkymättömien rakenteiden perustamista. Laitosten tulee ottaa päätöksenteossaan huomioon sellaisten riskiarviointien tulokset, joiden tarkoituksena on ollut tunnistaa, voidaanko arvioitavia rakenteita käyttää rahanpesuun tai muihin talousrikoksiin liittyviin tarkoituksiin, sekä niitä koskeva valvonta ja voimassa oleva lainsäädäntökehys.”

⁴³ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 76 kohdan a alakohdassa todetaan ”missä määrin lainkäyttöalueella, johon rakenne perustetaan, noudatetaan tehokkaasti EU:n asettamia ja kansainvälisiä standardeja, jotka koskevat verotuksen avoimuutta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa”.

⁴⁴ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 76 kohdan a–f kohta.

88 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisia ja että niissä esitetään määrällinen ja tarvittaessa laadullinen tavoite monimuotoisuuden edistämisestä ja sen arvioinnin tiheys.

9.3.2 Eturistiriitoihin sovellettavat toimintaperiaatteet

147. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että eturistiriitoihin sovellettavien toimintaperiaatteiden luonnoksessa ylimmästä hallintoelimestä tehdään vastuullinen ”sellaisen tehokkaiden käytäntöjen perustamisesta, hyväksymisestä ja valvomisesta, joilla tunnustetaan, arvioidaan, hallitaan ja vähennetään tai ehkäistään sellaisia olemassa olevia tai mahdollisia eturistiriitoja laitoksen etujen ja henkilöstön henkilökohtaisten etujen välillä”, ylimmän hallintoelimen jäsenet ja henkilöstön lähimmät perheenjäsenet mukaan lukien⁴⁵.

148. Laitoksen tason eturistiriitojen osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että eturistiriitoihin sovellettavien toimintaperiaatteiden luonnoksessa edellytetään, että ”[t]oimenpiteiden, joilla laitos hallinnoi tai tarpeen mukaan lieventää eturistiriitoja, tulee olla dokumentoituja”⁴⁶, ja sen on sisällettävä asianmukainen tehtävien erillään pitäminen, tiedonkulun esteiden luominen ja asianmukaisten menettelyiden luominen liiketoimille.

149. Henkilöstön eturistiriitojen osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että toimintaperiaateissa käsitellään vähintään *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* 109 kohdassa tarkoitettuja tilanteita⁴⁷ ja että siinä määritetään ”menettelyt, toimenpiteet, dokumentointivaatimukset ja velvollisuudet, jotka koskevat eturistiriitojen tunnistamista ja ehkäisyä, niiden olennaisuuden arvioimista ja lieventävien toimenpiteiden tekemistä”.

9.3.3 Väärinkäytösten paljastaminen, markkinoiden väärinkäyttö, tuotehallinta, kuluttajansuoja, valitusten käsittely

150. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi väärinkäytösten paljastamista koskevien käytäntöjen luonnoksista tekemässään arvioinnissa varmistaa, että henkilöstö pystyy ilmoittamaan turvallisesti mahdollisista tai todellisista sääntelyvaatimusten tai sisäisten vaatimusten

⁴⁵ Ks. *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* 11 ja 12 jakso.

⁴⁶ Ks. *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* 107 kohta.

⁴⁷ *Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* 111 kohdassa todetaan ”Periaatteiden tulisi käsittää ainakin seuraavat tilanteet ja suhteet, joiden vuoksi eturistiriitoja voi syntyä:

a. taloudelliset edut (esim. osakkeet, muut omistusoikeudet ja jäsenyydet, hallintaosuudet ja muut kaupallisiin asiakkaisiin liittyvät taloudelliset edut, immateriaalioikeudet, laitoksen myöntämät lainat henkilöstön omistamalle yritykselle, sellaisen elimen jäsenyys tai sellaisen elimen tai yksikön omistusoikeus, jonka edut ovat ristiriidassa laitoksen etujen kanssa)

b. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet tahoihin, joilla on huomattava omistussuus laitoksesta

c. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan laitoksen tai yksiköiden henkilöstöön (esim. perhesuhteet)

d. muut työsuhteet ja aiemmat työsuhteet lähimenneisyydessä (esim. viimeisen viiden vuoden aikana)

e. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet keskeisiin ulkoisiin sidosryhmiin (esim. suhteet olennaisiin toimittajiin, neuvonta- ja asiantuntijapalveluihin tai muihin palveluntarjoajiin)

f. poliittinen vaikutusvalta tai poliittiset suhteet.”

rikkomisista. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöstön pitäisi pystyä ilmoittamaan rikkomisista tavanomaisten raportointilinjojen ulkopuolella. Ilmoitusmenettelyissä on taattava sekä ilmoittajan että ilmoituksen mukaisen rikkomuksesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaaminen asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) mukaisesti.

151. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että käytännön luonnos koskee prosessia, jossa käsitellään tietoja mahdollisesta tai todellisesta rikkomisesta ja siitä ilmoittavan henkilön suojelua *hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden* mukaisesti.
152. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi markkinoiden väärinkäyttöä koskevan käytännön luonnoksesta tekemässään arvioinnissa varmistaa, että luottolaitos noudattaa asianmukaisia standardeja markkinoiden väärinkäytön estämisestä. Siihen on erityisesti kuuluttava markkinoiden väärinkäyttöä koskevien rikkomusten määrittäminen ja hallinta ja niistä ilmoittaminen.
153. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi todentaa, että *vähittäispankkituotteiden tuotehallintamenettelyistä annettujen EPV:n ohjeiden*⁴⁸ mukaisesti tuotehallintamenettelyn luonnoksella varmistetaan, että valmistajana ja/tai jakelijana toimiva toimilupaa hakeva luottolaitos panee täytäntöön vakaan tuotehallintamenettelyn, jossa määritetään sisäiset prosessit, toiminnot ja strategiat, joilla i) varmistetaan, että kuluttajien edut, tavoitteet ja ominaispiirteet otetaan huomioon, ii) vältetään kuluttajille mahdollisesti aiheutuvat haitat ja iii) minimoidaan eturistiriidat.
154. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuluttajansuojaa koskevien toimintaperiaatteiden luonnoksesta tekemässään arvioinnissa pyrkiä varmistaa, että toimilupaa hakeva luottolaitos perustaa vakaat kuluttajansuojaa koskevat toimintaperiaatteet, joissa kuluttajille annetaan asianmukaisia tietoja ja joissa heitä suojellaan. Luonnoksista olisi erityisesti varmistettava, että kuluttajansuojaa koskevissa toimintaperiaateissa noudatetaan sääntelykehystä ja annetaan asianmukaista koulutusta asiaankuuluvalla henkilöstölle. Sitä varten niissä on käsiteltävä standardeja ja periaatteita, sääntöjen noudattamisen valvontaa ja henkilöstön tietoisuutta.
155. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valitusten käsittelykäytäntöjen luonnoksista tekemässään arvioinnissa pyrkiä varmistamaan, että luottolaitos antaa kuluttajille asianmukaisen suojan sovellettavien sääntelyvaatimusten mukaisesti. Luonnoksessa tulisi käsitellä valitusten vastaanottoa, arviointia ja niihin vastaamista koskevaa prosessia.

9.4 Sisäisen valvonnan järjestelmä

156. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko toimilupaa hakevalla luottolaitoksella asianmukainen sisäisen valvonnan järjestelmä, joka on yhteismitallinen luottolaitoksen suunnitellun toiminnan, liiketoimintamallin, monimuotoisuuden ja asiaan liittyvien riskien

⁴⁸ EBA/GL/2015/18, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>

kanssa (esim. asiakassuhteen aloittaminen sähköisesti, kyberturvallisuutta koskeva suojelu ja järjestelyt). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua osoitettujen henkilöresurssien riittävydestä sekä kokoaikaisten työntekijöiden määrän että pätevyyden osalta, järjestelmien asianmukaisuudesta ja tehtävien suorittamisen tuen määrärahoista.

157. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida hakemusiakirjat ja vakuuttua siitä, että tehtävien ja vastuiden jakamisen ansiosta ylin hallintoelin tuntee täysin luottolaitoksensa rakenteen⁴⁹ ja ”varmistaa, että valvontatoiminnot ovat riippumattomia niistä liiketoiminta-alueista, joita ne valvovat, että tehtävät pidetään asianmukaisesti erillään ja että niillä on käytössään tehtäviensä tehokkaaseen suorittamiseen tarvittavat taloudelliset resurssit, työvoima ja toimivalta. Raportointilinjojen ja tehtävienjaon tulee olla selkeitä, tarkasti määriteltäviä, yhdenmukaisia, täytöntöönpantavia ja asianmukaisesti dokumentoituja, erityisesti laitoksen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden välillä.”⁵⁰
158. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys siitä, että sisäisen valvonnan järjestelmässä käsitellään kaikkia laitoksen osa-alueita ja että se perustuu riskien käsittelyä ja hallintaa koskevien toimintojen määrittämiseen liittyvän puolustusmallin kolmeen linjaan.
159. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että käytössä on järjestelyjä, joilla voidaan varmistaa, että liiketoiminta- ja tukiyksiköt, jotka ovat ensimmäinen puolustuslinja, vastaavat ensisijaisesti niiden riskien tunnistamisesta ja hallinnasta, joita niille aiheutuu niiden toimien suorittamisessa. Ne vastaavat myös sellaisten asianmukaisten prosessien ja tarkastusten luomisesta ja ylläpitämisestä, joilla varmistetaan, että kyseiset riskit analysoidaan ja mitataan, niitä seurataan, niistä ilmoitetaan asianmukaisesti ja ne pidetään luottolaitoksen riskinottohalun rajoissa, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten sääntelyvaatimusten mukaisia.
160. Riskienhallintatoiminto ja säännösten noudattamista valvova toiminto, jotka ovat toinen puolustuslinja, muodostavat yhdessä sisäisen valvontatoiminnon kanssa, joka on kolmas puolustuslinja, sisäiset valvontatoiminnot sisäisen valvonnan järjestelmässä. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava toimintojen perustaminen ja otettava siinä huomioon 17–21 kohdassa esitetyt suhteellisuusperusteet. Niiden olisi myös todennettava, että näille toiminnoille annetaan asianmukainen ja riittävä toimivalta, laajuus ja suora pääsy ylimpään hallintoelimeen niiden tehtävän suorittamiseksi.
161. Jotta voidaan varmistaa, että sisäiset valvontatoiminnot noudattavat riippumattomuusvaatimuksia⁵¹, toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava hakemusiakirjojen perusteella, että suunnitelmien mukaan
- (a) valvontatoimintojen henkilöstö ei hoida operatiivisia tehtäviä, joita valvontatoiminnot seuraavat ja valvovat

⁴⁹ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 71 kohta.

⁵⁰ Hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 68 kohta.

⁵¹ Ks. hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 175 kohta.

- (b) valvontatoiminnot on organisaatiossa erotettu toimista, joiden seuraaminen ja valvonta on annettu niiden tehtäväksi
- (c) huolimatta laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenten kokonaisvastuusta sisäisen valvontatoiminnon päällikön ei tule olla alaisuudessa henkilöön, jonka vastuulla on valvontatoiminnon seuraamien ja valvomien toimien johtaminen
- (d) valvontatoimintojen henkilöstön palkkaus ei saa olla sidoksissa niiden toimien tulokseen, joita sisäinen valvonta seuraa ja valvoo, eikä sen yleensäkään pidä olla omiaan heikentämään henkilöstön objektiivisuutta.

162. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että sisäisten valvontatoimintojen johtajat täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) tehtävät tulee perustaa sopivalle organisaatiotasolle, joka tarjoaa valvontatoimintojen johtajalle asianmukaisen toimivallan ja painoarvon velvollisuuksiensa suorittamiseen
- b) johtajien tulee olla riippumattomia valvomistaan liiketoiminta-aloista ja -yksiköistä
- c) johtajien tulee toimia suoraan ylimmän hallintoelimen alaisuudessa ja olla niille tilintekovelvollisia
- d) tarvittaessa johtajilla tulee olla suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen tuodakseen esiin ongelmia ja varoittaakseen valvontatoimintoa tarpeen mukaan, mikäli jotkin tapahtumat vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa laitokseen.

163. Jotta voidaan varmistaa, että sisäisiä valvontatoimintoja voidaan harjoittaa tehokkaasti, toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että niille annetaan riittävät määrärahat ja henkilöstö, jolla on asianmukainen pätevyys, ottaen huomioon kohteena olevat toimet ja niiden käytettävissä oleva TVT-järjestelmä ja -tuki.

9.4.2 Riskienhallintatoiminto

164. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua, että luottolaitoksella on sisäisen valvonnan järjestelmän osana kokonaisvaltainen luottolaitoksen laajuinen riskienhallintajärjestelmä, jossa tiedostetaan täysin kaikkien luottolaitoksen riskialtistumisten taloudellinen merkitys.

165. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakuuttua siitä, että riskienhallintatoiminto auttaa vakaan riskienhallintajärjestelmän täytäntöönpanossa koko laitoksessa ja että sen tehtävään luottolaitoksessa kuuluu osallistuminen a) riskistrategiaan ja riskejä koskevaan päätöksentekoon; b) olennaisten muutosten arviointiin; c) riskien tunnistamiseen, mittaamiseen, arviointiin, hallintaan, lieventämiseen, seurantaan ja niistä raportointiin; d) riskinottohalun tai rajojen rikkomisten arviointiin ja korjaustoimien suositteluun. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten olisi myös tarkastettava ja arvioitava kyseisten riskien hallintaa koskevan strategian luonnos, joka sisältää riskinsietokykyä ja riskinottohalua koskevan lausunnon sekä toimenpiteet, joilla arvioitu riski sovitetaan yhteen riskinottohalun kanssa.

166. Toimivaltaisten viranomaisten arvioinnissa, joka koskee riskienhallintatoiminnon tehtävää riskistrategiassa ja päätöksenteossa, olisi pyrittävä todentamaan, että hakemuksen mukaan riskienhallintatoiminnon on määrä osallistua aktiivisesti varhaisessa vaiheessa jatkuvasti luottolaitoksen riskistrategian laatimiseen, sen varmistamiseen, että luottolaitoksella on käytössä tehokkaat riskienhallintaprosessit, sekä kaikkien asiaankuuluvien riskeihin liittyvien tietojen antamiseen ylimmälle hallintoelimelle, jotta se voi asettaa luottolaitoksen riskinottohalun tason. Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että riskienhallintatoiminnon on määrä arvioida riskistrategian ja riskinottohalun luotettavuutta ja kestävyyttä ja että riskinottohalu muunnetaan asianmukaisesti nimenomaisiksi riskirajoiksi, myös liiketoimintayksikköjen tasolla, ja että se on mukana ennen kuin ylin hallintoelin tekee päätöksiä riskistrategioista.
167. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi olennaisten muutosten arvioinnissa riskienhallintatoiminnon aseman osalta todentaa, että riskienhallintatoiminnon on määrä osallistua ennen kuin poikkeuksellisista liiketoimista tehdään päätöksiä, jotta se voi arvioida kyseisten muutosten ja poikkeuksellisten liiketoimien vaikutusta luottolaitoksen yleiseen riskiin ja ilmoittaa havainnoistaan suoraan ylimmälle hallintoelimelle ennen päätöksen tekemistä.
168. Riskienhallintatoiminnon roolista ylimmän hallintoelimen hyväksymien riskien ja asiaan liittyvien riskikeskittyminen tunnistamisessa, mittaamisessa, seurannassa, vähentämisessä ja niistä ilmoittamisessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että käytössä on käytäntöjä ja menettelyjä ja että riskienhallintatoiminnolla on pääsy kaikkiin liiketoimintalinjoihin ja muihin yksiköihin, jotka voivat tuottaa riskejä.
169. Riskienhallintatoiminnon tehtävään tulisi myös kuulua riippumaton arviointi riskinottohalun tai riskirajojen ylityksistä (mukaan lukien niiden syiden vahvistaminen sekä oikeudellisen ja taloudellisen selvityksen toteuttaminen riskin sulkemisen, vähentämisen tai suojauksen tosiasiallisista kustannuksista verrattuna sen hyväksymisen potentiaalisiiin kustannuksiin). Riskienhallintatoiminnon tulisi olla määrä välittää asianosaisille liiketoimintayksiköille ja ylimmälle hallintoelimelle tietoa sekä antaa suosituksia mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Tätä varten riskienhallintatoiminnon pitäisi voida raportoida suoraan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle, kun riskirajan ylitys on olennainen, tämän kuitenkin rajoittamatta riskienhallintatoiminnon raportointia muille sisäisille toiminnoille ja valiokunnille.

9.4.3 Palkitsemisjärjestelmät

170. Palkitsemisjärjestelmien osalta toimivaltaisten viranomaisten olisi vakavaraisuusdirektiivin 92 artiklan 2 kohdan aa alakohdan mukaisten sukupuolineutraaliusvaatimusten noudattamisen arvioinnin lisäksi erityisesti todennettava, että niihin työntekijöihin liittyvän politiikan luonnos, joiden ammatillisilla toimilla on olennainen vaikutus luottolaitoksen

riskiprofiiliin⁵² on vakavaraisuusdirektiivin 92 artiklan ja *palkitsemisjärjestelmiä koskevien EPV:n ohjeiden* mukainen.

171. Niiden pitäisi erityisesti arvioida, a) onko palkitsemisjärjestelmän luonnos laitoksen suunnitellun riskinottohalun, sen liiketoimintastrategian ja sen pitkäaikaisten etujen mukainen; b) suunnitellaanko siinä, että henkilöstö, jolla on olennainen vaikutus laitoksen riskiprofiiliin, määritetään asianmukaisesti vakavaraisuusdirektiivin 92 artiklan 3 kohdan ja 94 artiklan 3 kohdan mukaisesti; c) suunnitellaanko siinä erityisiä palkitsemisvaatimuksia kyseiselle erityishenkilöstölle, muun muassa i) vakavaraisuusdirektiivin 94 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukainen palkitsemisen kokonaismäärän kiinteiden ja muuttuvien osien asianmukainen suhde ja ii) vakavaraisuusdirektiivin 94 artiklan 1 kohdan l, m ja n alakohdan mukaiset korvausvälineet, lykkäysjärjestelyt, mukaan lukien riskiperusteiset ehdot ja takaisinperinnät⁵³.

9.4.4 Säännösten noudattamista valvova toiminto

172. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että säännösten noudattamista valvovan toiminnon on määrä hallita säännösten noudattamista koskevaa riskiä, antaa ylimmälle hallintoelimelle neuvontaa toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä sovellettavien lakien, sääntöjen, asetusten ja standardien noudattamisen varmistamiseksi ja panna ylimmän hallintoelimen valvonnassa täytäntöön käytäntöjä ja prosesseja, joilla hallitaan säännösten noudattamista koskevia riskejä ja varmistetaan säännösten noudattaminen. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että säännösten noudattamista valvova toiminto on asianmukainen harjoitettavan liiketoiminnan ja maantieteellisen jakautumisen (esim. eri lainkäyttöalueiden sovellettavien kansallisten lakien noudattaminen, jos toimia suoritetaan rajatylittävästi), riskien ja monimutkaisuuden kannalta näiden ohjeiden 7 kohdan mukaisesti tehdyn liiketoimintamallin ja liiketoimintasuunnitelman arvioinnin mukaisesti.
173. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulisi varmistaa, että säännösten noudattamista koskeva valvonta tapahtuu järjestelmällisen ja asianmukaisesti määritellyn säännösten noudattamista koskevan valvontaohjelman mukaisesti ja että säännösten noudattamisen periaatteita noudatetaan. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja riskienhallintatoiminnon on myös määrä tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tarvittaessa tietoja omien tehtäviensä suorittamiseksi.
174. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastaa, että säännösten noudattamista valvovalle toiminnolle annetaan valtuudet varmistaa läheisessä yhteistyössä riskienhallintatoiminnon ja lakiyksikön kanssa, että uudet tuotteet ja menettelyt noudattavat nykyistä lainsäädäntökehystä ja tarpeen mukaan mahdollisia tulevia lainsäädännön, asetusten ja valvontavaatimusten muutoksia.

⁵² Toimitettu toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien mukaisesti.

⁵³ Ottaen erityisesti huomioon vakavaraisuusdirektiivin 94 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut poikkeukset.

175. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten noudattamista valvova toiminto, jolla on nimenomaiset rahanpesun ja terrorismin torjuntaa koskevat sääntelykäytännöt ja sisäiset käytännöt, on määrä perustaa joko säännösten noudattamista valvovaan toimintoon tai erilleen siitä.

9.4.5 Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntakäytäntö

176. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että toimilupaa hakevan luottolaitoksen *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii luetelmakohdan mukaisesti toimittamassa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntakäytännössä esitetään katsaus rahanpesunvastaisen direktiivin 8 artiklan 3 kohdassa esitettyihin keskeisiin toimintaperiaatteisiin ja menettelyihin, jotka otetaan käyttöön rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin torjumiseksi. Toimivaltaiset viranomaiset ottavat tätä varten huomioon 17–21 kohdassa esitetyt suhteellisuusperusteet.

177. Toimivaltaisten viranomaisten olisi todennettava, että luonnoksessa käsitellään kaikkia rahanpesunvastaisen direktiivin 8 artiklan 4 kohdassa esitettyjä seikkoja⁵⁴ ja perusteellaan, miten toimilupaa hakeva luottolaitos varmistaa voivansa lieventää ja hallita tehokkaasti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, joille se altistuu, markkinoillepääsypäivästään lähtien.

9.4.6 Sisäinen tarkastustoiminto

178. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaen huomioon 17–21 kohdassa esitetyt suhteellisuusperusteet arvioida toimilupaa hakevan luottolaitoksen perustama riippumaton ja tehokas sisäinen tarkastustoiminto. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada selkeä näkemys siitä, että sisäisen tarkastuksen toiminto pystyy riskinoton määrään suhteutettua lähestymistapaa noudattaen arvioimaan riippumattomasti luottolaitoksen kaikkien toimien ja yksiköiden, mukaan luettuina ulkoistettujen toimien osalta, miten ne noudattavat laitoksen periaatteita ja menettelyitä ja muita ulkoisia (muita kuin vakavaraisuutta koskevia) vaatimuksia, ja antaa siitä varmistus.

179. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, suojataanko sisäisen tarkastustoiminnon organisatorista riippumattomuutta ja sisäisten tarkastajien puolueettomuutta suoralla raportoinnilla ylimmälle hallintoelimelle ja onko sillä riittävät resurssit tehtäviensä suorittamiseen. Tätä varten sen on myös varmistettava, että sisäisellä

⁵⁴ Siinä todetaan seuraavaa: ”Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin toimintaperiaatteisiin, valvontatoimenpiteisiin ja menettelytapoihin on kuuluttava

- (a) sisäisten toimintaperiaatteiden, valvontatoimenpiteiden ja menettelytapojen kehittäminen, mukaan luettuina riskinhallintaa koskevat mallimenetelmät, asiakkaan tuntemisvelvollisuus, raportointi, tietojen säilyttäminen, sisäinen valvonta, vaatimustenmukaisuuden hallinta, mukaan lukien vaatimustenmukaisuudesta vastaavan toimihenkilön nimittäminen johdon tasolla, kun se on liiketoiminnan koon ja luonteen perusteella asianmukaista, ja työntekijöiden taustaselvitys;
- (b) riippumaton tarkastustoiminto, jolla testataan a alakohdassa tarkoitettut sisäiset toimintaperiaatteet, valvontatoimenpiteet ja menettelytavat, kun se on liiketoiminnan koon ja luonteen perusteella asianmukaista.”

tarkastustoiminnolla on tehtävänsä suorittamiseksi esteetön laitoksen laajuinen pääsy kaikkiin laitoksen rekistereihin, asiakirjoihin, tietoihin ja rakennuksiin.

180. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida sisäisestä tarkastustoiminnosta vähintään seuraavat:

- (a) sisäisen valvonnan järjestelmän asianmukaisuus, myös toimintaperiaatteiden ja menettelyjen riittävyys ja lakisääteisten ja sääntelyyn liittyvien vaatimusten noudattaminen
- (b) ylimmän hallintoelimen hyväksyttäväksi annettavan tarkastussuunnitelman laatiminen vähintään kerran vuodessa vuotuisen sisäisen tarkastuksen valvontatavoitteiden perusteella
- (c) suositusten toimittaminen sen toimia koskevien havaintojen perusteella.

181. Niiden olisi myös todennettava, että menetelmän ja sisäisen tarkastussuunnitelman kolmea ensimmäistä toimintavuotta koskeva luonnos, myös ulkoistettujen palvelujen tarkastus, on yhdenmukainen organisaatiorakenteen, harjoitettavan liiketoiminnan ja 7 kohdan mukaisesti arvioidusta liiketoimintasuunnitelmasta johtuvan riskiprofiilin kanssa.

9.4.7 Operatiivinen sietokyky ja toiminnan jatkuvuutta koskeva toimintaperiaate ja suunnitelma

182. Toiminnan jatkuvuutta koskevan toimintaperiaatteen ja suunnitelman luonnoksella tulisi varmistaa, että hakijalla on vakaa toiminnan jatkuvuuden hallintasuunnitelma, jolla varmistetaan sen kyky toimia jatkuvasti ja rajoittaa tappioita liiketoiminnan vakavan häiriön tapahtuessa. Sillä tulisi varmistaa, että toiminnan jatkuvuutta koskevaan toimintaperiaatteeseen ja suunnitelmaan sisältyy analyysi tärkeimmistä toiminnan häiriöriskeistä ja katsaus lieventämistoimenpiteistä sekä varmistetta toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman säännöllinen testaus.

9.4.8 Tieto- ja viestintätekniikan toimintaperiaate ja järjestelmät

183. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, saako luottolaitos tieto- ja viestintätekniikan toimintaperiaatteen avulla luotettavat tieto- ja viestintäjärjestelmät ja pystytäänkö tieto- ja viestintätekniisillä järjestelmillä täysin tukemaan riskitietojen kokoamisvalmiuksia normaaleina aikoina sekä stressin aikana. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti arvioida, pystyykö luottolaitos vähintäänkin

- (a) tuottamaan tarkkoja ja luotettavia riskitietoja
- (b) keräämään ja kokoamaan kaikki merkittävät riskitiedot koko laitoksesta
- (c) tuottamaan koottuja ja ajantasaisia riskitietoja oikea-aikaisesti

- (d) tuottamaan koottuja riskitietoja ylimmän hallintoelimen tai toimivaltaisten viranomaisten monenlaisiin pyyntöihin vastaamiseksi
- (e) varmistamaan laitoksen kohdennettuja toimia tukevien tieto- ja viestintäjärjestelmien vakaata, luotettavaa ja turvallista toimintaa.

184. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskin⁵⁵ osalta vakuuttua siitä, että hallintakehyksellä varmistetaan luottolaitosten toimia tukevien tieto- ja viestintäjärjestelmien vakaa, luotettava ja turvallinen toiminta sekä tieto- ja viestintätekniikkariskien asianmukainen ehkäisy, seuranta ja lieventäminen normaaleina aikoina ja stressin aikana. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti arvioida

- (a) sitä, onko ylimmällä hallintoelimellä yleinen vastuuvollisuus sellaisten rahoituslaitosten tieto- ja viestintätekniikan strategian täytäntöönpanon hyväksymisestä ja valvonnasta, joka olisi yhdenmukaistettava rahoituslaitosten yleisen liiketoimintastrategian kanssa
- (b) keskeisten tehtävien ja vastuiden selkeää määritelmää ja osoittamista ja asiaankuuluvia raportointilinjoja, jotta tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskien hallintajärjestelmä on tehokas, myös asianmukaisten määrärahojen osoittamista, jotta voidaan tukea asianmukaisesti tieto- ja viestintätekniikan operatiivisia tarpeita ja tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskien hallintaa
- (c) sitä, onko tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskien hallinta ja valvonta osoitettu riippumattomalle ja puolueettomalle valvontatoiminnolle ja erotettu asianmukaisesti tieto- ja viestintätekniikan operatiivisista prosesseista siten, että se ei vastaa mistään sisäisestä tarkastuksesta, sekä riippumattomalle sisäiselle tarkastustoiminnolle
- (d) järjestelyjä, joilla varmistetaan liiketoimintojen yksilöinti ja vahvistaminen ja niiden ajan tasalla olevan kartoituksen ylläpito, jotta voitaisiin yksilöidä niiden kunkin merkitys ja niiden keskinäiset riippuvuudet tieto- ja viestintätekniikka- sekä turvallisuusriskien osalta
- (e) mikäli tietoja pidetään tieto- ja viestintäteknisissä järjestelmissä, sitä, onko käytössä tietoturva koskevat vaatimukset
- (f) tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien riippuvuuksien laajuutta, monimutkaisuutta ja merkitystä, jos suunnitteilla on tieto- ja viestintätekniisten palvelujen ja jonkin tieto- ja viestintätekniikan järjestelmän toiminnan ulkoistaminen – myös konsernin yhteisöille – tai kolmansien osapuolten käyttö kyseisiin tehtäviin ja toimintaan.

⁵⁵ *Tieto- ja viestintätekniikka- (ICT) sekä turvallisuusriskien hallinnasta annettujen EPV:n ohjeiden* määritelmän mukaan 'tieto- ja viestintätekniikka- ja turvallisuusriskillä' tarkoitetaan tappion riskiä, joka johtuu salassapitovelvollisuuden rikkomisesta, järjestelmien ja datan eheyden rikkoutumisesta, järjestelmien ja datan sopivuudessa tai saatavuudessa olevista ongelmista tai siitä, että tietotekniikkaa ei pystytä vaihtamaan kohtuullisen ajan kuluessa ja kohtuullisin kustannuksin, kun ympäristö- ja liiketoimintavaatimukset muuttuvat (ts. joustavuus). Tähän kuuluvat turvallisuusriskit, jotka johtuvat riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista tai ulkoisista tapahtumista, muun muassa kyberhyökkäyksistä tai riittämättömästä fyysisestä turvallisuudesta.

10. Määräosuudet ja jäsenet

185. Vakavaraisuusdirektiivin 14 artiklan 1 kohdan⁵⁶ mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava toimilupaa hakevan luottolaitoksen *toimilupatietoja koskevien teknisten sääntelystandardien* mukaisesti osakkeenomistajista ja jäsenistä toimittamat tiedot.

186. Vakavaraisuusdirektiivin 14 artiklan 2 kohdan⁵⁷ mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava, noudattavatko osakkeenomistajat ja jäsenet vakavaraisuusdirektiivin 23 artiklan 1 kohdassa esitettyjä perusteita, joita yksilöidään enemmän *Euroopan valvontaviranomaisten yhteisissä ohjeissa määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen rahoituslalla sovellettavasta toiminnan vakauden arvioinnista*⁵⁸.

⁵⁶ Säännöksessä todetaan seuraavaa: "1. Toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa luottolaitoksen liiketoiminnan aloittamiseen, jollei luottolaitos ole ilmoittanut sen sellaisten suoraan tai välillisesti omistajina tai jäseninä olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden nimiä, joilla on määräosuudet luottolaitoksesta, ja näiden osuuksien määriä, taikka jos määräosuuksia ei ole, 20 suurimman osakkeenomistajan tai jäsenen nimiä. [...]".

⁵⁷ Säännöksessä todetaan seuraavaa: "Toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa luottolaitoksen liiketoiminnan aloittamiseen, jos ne eivät ole vakuuttuneita osakkeenomistajien tai jäsenten sopivuudesta luottolaitoksen omistajiksi, kun otetaan huomioon tarve varmistaa luottolaitoksen järkevä ja vakaa hoito 23 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Sovelletaan 23 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 24 artiklaa."

⁵⁸ JC/GL/2016/01, 20.12.2016, saatavilla osoitteessa https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLS_EN.pdf